V. évfolyam. Arad, 1890. December 13. Szombat. **333-ik szám.**

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság", az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben *házhoz hordva:*		Vidéken *postai szétküldéssel:*	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy hóra	1 „	Egy hóra	1.20

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Hirdetések dija:

Nyolcz hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél	6 kr
Minden következőnél	4 „
Bélyegdij külön	30 „
Nyilttér sora	15 „

Katholikus autonómia.

Budapest, deczember 11.

A Csáky gróf miniszter által összehivott ánketről, — melynek ma kellett volna müködését megkezdeni — olyan hirek szállingóztak, hogy a püspöki kar távol fog maradni és valamelyes hihető okkal igazolják majd magukat. Igen valószinü, hogy a püspökök távollétük által, a katholikus autonómia kérdése iránt elfoglalt állásukat akarják jelezni és ha ez a szándékuk, akkor távollétük mindenesetre ékesebb beszéd, mint minden rhetorika, melyet a bizottságban alkalmazni képesek lennének. A püspökök tehát mitsem akarnak tudni az autonómiáról. — Érthető és természetes, hogy nem fogadják el; s ezzel szemben ne vetessék fel a kérdés, hogy mint van az, hogy a püspöki kar, mely 1848 óta kétszer kivánta az autonómiát megvalósitani, most opponál ellene?

Erre azt kellene felelni, hogy előbb tévedtek a püspökök, de most belátják tévedésüket, — és ez okoskodás ellen nem lehetne kifogást emelni. Ambár nem szabad a reményt feladni, hogy a püspöki kar később mégis csatlakozni fog Csáky gróf inicziativájához. Hisz az ánket tanácskozásaiból fogják megtudni a püspökök, hogy a kultuszminiszter szemei előtt az autonómiának nem azon mértéke lebeg, melyet a Polónyi-féle politikai stréberek, vagy a Komlóssy-szabásu pap-képviselők követelnek. A miniszter sokkal felvilágosodottabb államférfi s eddig sokkal tisztább gondolkodásu főt tanusitott, hogysem szabad lenne feltenni róla, hogy a nevezetteknek s követőiknek szemkápráztató frázisai által elvakittassa magát. Bizonynyal nem kerülte ki figyelmét, hogy oly mérvü önkormányzat, minőt például a protestánsok gyakorolnak, a katholikus egyháznak nem válnék hasznára. A katholikus egyház episkopális alapon van szerezve, a protestáns autonómiának pedig preszbiteri egyházalkotmány az előfeltétele. A katholiczizmust kivetköztetni episkopális alkotmányából s preszbiteri alapra állitani annyit tenne, mint öseredeti lényegében megtámadni. Ha a katholiczizmus belső természeténél fogva hozzáférhetlen nem lett volna egy nemzeti s demokratikus szervezés számára, akkor a protestantizmusnak nem lett volna oka a Rómától való elszakadásra, amint ez elszakadás csak azért történt, mert a pápaság nem engedett rést törni a vatikánnak czentralista, szigoruan abszolutisztikus kormányzatába. Ily megfontolások elől semmiesetre sem zárkózott el Csáky gróf és a katholikus antonómia tekintetében csak addig megy, ameddig az episkopális alkotmány engedi. Aminek helytadni kész lenne, az csupán az egyházközségeknek engedélyezendő helyi önkormányzat, melynek az egyházmegyei képviselet egy nemében lenne a határa. Országos önkormányzatról megfelelő központi képviseleti testülettel, melyre esetleg a vallásalap s a kegyes alapitványok kezelése, avagy éppen a püspökválasztás joga bizatnék, szó sincs.

Az emlitett indokokon kivül, melyek a katholiczizmus alaplényegében gyökereznek, állampolitikai megfontolások is szólnak az önkormányzatnak ily teljes mértéke ellen. Mert az ily önkormányzat feltételezné, hogy a magyar királyság kivetközzék apostoli jellegéből, mi által a püspökök elválasztatnának a magyar állammal való összefüggésüktől és szorosabb függési viszonyba hozatnának Rómához. Lehetetlen, hogy ily hatalombeli veszteség javára váljék a magyar államnak. A miniszter, ki ma a vallásügyi tárcza élén áll, sokkal jobb hazafi, hogysem ilyesmit tanácsoljon a királynak; de sokkal jobb katholikus is, hogysem egyházát oly átalakulási proczesszus elé vigye, mely által az legsajátságosabb lényegében támadtatnék meg.

Az autonómia azon mérvét, melyet Csáky gróf Magyarország katholikusainak szánt, aggódás nélkül elfogadhatják a püspökök. Mert annak eredménye legfeljebb csak a katholikus közszellem feleleventése lehet, de semmiesetre sem valamely emlitésre méltó veszély a katholikus egyház alapvető érdekeire.

A kath. autonómia. Mai lapunk főczikkének tárgyáról, utólag jelentik Budapestről: A vallás- és közoktatásügyi miniszter elnöklete alatt csütörtökön tartotta első ülését a katholikus autonómia ügyében összehivott tanácskozmány. A miniszter megnitó beszédében hangsulyozta, hogy az ő saját álláspontja ma is az, melyet annak idején a képviselőházban kifejtett, hogy t. i. az autonómia szervezését a helyi autonómiával kell kezdeni. Ez a nézet csakis a felszólalók egyikénél, Szivák Imrénél talált visszhangra, aki aggályokat fejezett ki a központi szervezés ellen s megjegyzi, hogy ha csakugyan komoly az országos autonómiát illető kivánság, módjuk lesz ez iránt a hitközségeknek nyilatkozni. A többi felszólalók Ugron Gábor, Horváth Boldizsár, Horánszky és Polónyi Géza határozottan az autonómiának országos szervezése mellett nyilatkoztak. Az utóbbi kilátásba helyezve, hogy ez irányban országos agitácziót fog meginditani. Résztvettek még a tanácskozásban Samassa egri érsek, aki üdvözölte a minisztert ezen ügyben való kezdeményezéseért, és Zichy Nándor gróf, aki arra utalta a minisztert, hogy az 1871-iki kongresszusi szabályzat alapján vegye kezeibe az akkor elejtett fonalat, amire azt válaszolta Csáky gróf miniszter, hogy semmi irányban se tekinti magát megkötöttnek a kongresszusi határozatok által. Folytatják a tanácskozást.

Szapáry gróf miniszterelnök e napokban rövid időre Bécsbe utazik,

Városi közügyek.

— Arad város közigazgatási bizottságának ülése. —

Arad város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta havi rendes ülését **Fábián** László főispán elnöklete alatt.

Jelenvoltak: Salacz Gyula polgármester, Institórisz Kálmán főjegyző, Urbányi Béla, Pozsgay Lajos dr, Varjassy Árpád, Parecz György, Pálfy József, Szalay Antal, Schöpkesz Ede dr, Schuszter Illés dr, Bing Vilmos, Drahotuszky Rezső, Mülek Lajos dr, Marschall Lajos dr és Péterffy Antal.

Felolvastatván a polgármester havi jelentése, az tudomásul vétetett.

A tanfelügyelő jelenti, hogy a kapautczában egy 6 osztályu g.-kel. leányiskola létesitetett, s már meg is van nyitva. Az általa meglátogatott iskolában példás rendet talált.

A pénzügyigazgató jelentése szerint a mult hóban befolyt állami adóban 72,669 frt 62 kr, hadmentességi dijban 863 frt 37 kr. Az előző évi eredménynyel összehasonlitva, az állami adó 3,399 forint 54 krral, a hadmentességi dij 128 forint 74 krral kedvezőbb.

Az árvászék jelentése kiemeli, hogy október hóról elintézetlenül maradt 30 ügydarab, mult hóban befolyt 389, elintéztetett 384, elintézés alatt áll 35 ügydarab. Gyámság alatt van 2748, gondnokság alatt 42 egyén. A pénztár állása készpénzben 203,276 frt 64 kr.

A kir. főmérnök jelenti, hogy az utak állapota kielégitő. A kavicsolások folyamatban vannak.

A főorvos jelentése lapunk más helyén egész terjedelmében olvasható.

A szakelőadói jelentések tudomásul vétetvén, következett néhány kevésbbé fontos folyóügy tárgyalása, mely után az ülés végződött.

Megyei közügyek.

— Aradmegye közigazgatási bizottságának ülése. —

Aradmegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt **Fábián** László főispán elnöklete alatt ülést tartott.

Jelen voltak: Szathmáry Gyula alispán, Bánhidy Antal br főjegyző, Varjassy Árpád, Vannay János, Pálfy József, Drahotuszky József, Issekutz Károly dr, Boros Béni, Kosztolányi Imre, Parecz György Joneszku Lázár, Dániel Endre, Ormos Péter, Baross Ferencz, Bojos József, Bohus István, Takácsy Sándor dr, Nachtnébel Ödön.

Elnöklő **főispán** megnyitván az ülést, olvastattak a szakelőadói jelentések.

Az **alispán** jelenti, hogy a mult hóban a személybiztonság 4, a vagyonbiztonság 2 esetben zavartatott meg. Tüzeset volt a megye 8 községében 13 esetben. A tüz által okozott kár 2707 frt.

A pénzügzigazgató jelenti, hogy a mult hóban egyenes adó czimén befolyt 75829 frt 24 kr, hadmentességi dijban 14178 frt 46 kr. A mult évhez képes az egyenes adó 23821 frt 18 krral a hadmentességi dij 518 frt 25 krral kedvezőtlenebb.

A főorvos jelentése szerint az egészségügyi viszonyok a mult hóban nem voltak kielégitők összesen előfordult 2201 betegedés, melyek közül 24 hallával végződött. Gyógyult 654, javult 242, ápolás alatt maradt 312. Orvosrendőrileg megvizsgáltatott 64 egyén.

A kir. ügyész jelenti, hogy a központi fogházban letartóztatva volt 815 egyén, 807 férfi, 8 nő. Bevétel volt a rabok munkájából 29 frt 65 kr.

A kir. főmérnök az utakjó állapotáról adott számot.

Az árvaszéki elnök jelenti: Október hóról hátralékban maradt 2574 ügydarab, ehhez befolyt a mult hóban 1874, elintéztetett november hó folyamán 1982, maradt hátralékban 2466 ügydarab.

A tanfelügyelő jelentése szerint a talpasi uj iskola megnyittatott, s a pécskai leányiskolában egy uj osztály létesittetett; melynek vezetése Turcsányi Mariska okleveles tanitónőre lett bizva.

A szakelőadói jelentések tudomásul vétetvén, a folyóügyek tárgyalására került a sor.

Első sorban egy csomó közmunkaváltsági és legelő-kártalanitási dij iratott le.

Bona György árvaszéki iktató négy heti, Schenk Ferencz kisjenői szolgabiró harmincz napi szabadságot nyert.

Tudomásul vétetett azon miniszteri rendelet, mely a vasutak mentén létesitendő ipartelepekről szól.

A közutak- és vámokról szóló törvényjavaslat szerint minden községtől megkivántatik a hozzájárulás az átkelési utszakaszok fenntartásához. Az erről szóló miniszteri rendelet, valamint a kivetett összeg közölve lett az illető községekkel, melyek, egy-kettő kivételével, már be is adták nyilatkozataikat. A legnagyobb rész megnyugodott a kivetett összegben, azonban néhány község soknak találta a kivetést. A közigazgatási bizottság az alispán előadása nyomán elfogadta az egyenként kivetett hozzájárulási összegeket, melyeknek méltányosságáról meggyőződött s a beérkezett felszólalásokat elvetette. Egyes községeknek, melyek ez rányban kérelmeztek, megengedtetett a hozzájárulási összegnek természetben való megváltása, egyuttal a többi községekhez is intéztetett felhivás, hogy 15 nap alatt nyilatkozzanak, vajjon belenyugszanak-e a készpénzfizetésbe avagy természetben akarnak ezen kötelezettségnek eleget tenni.

Lichtenstein Alajos herczeg egy Iltyón felállitandó postahivatal iránt intézett kérelmet, melynek költségeihez a maga részéről 100 firtal járul. A közigazgatási bizottság ennek folytán felhivja az odavaló főszolgabiróságot, hogy a község és érdekeltség meghallgatásával terjeszszen be véleményes jelentést.

Löwi Gyula okleveles tanitónak megengedtetett, hogy Soborsinban egy 6 osztályu elemi magániskolát állithasson fel.

Ezután még több kevésbbé fontos ügy képezte megbeszélés tárgyát, s ezzel az ülés véget ért.

Külföld.

Az ir pártküzdelmek. Alighogy az angol parlament ülésszaka négy napra elnapoltatott, Parnell az ir pártban támadt küzdelem szinhelyét Londonból Irországba tette át. Ez már az ő terrenuma, itt ő ez erősebb, mert bármi erélyesen foglalt ellene állást az egész főpapság, a nép milliói és az alsó papság Parnellt föltétlenül követik. Hogy méltán viseli „Irország koronázatlan királya" czimét, hogy teljesen ura a helyzetnek, azt bizonyitják azon események, melyek három nap óta az irek közt lefolynak. Parnell kedden indult el Londonból s tegnap érkezett Dublinba, hol nagy ünnepélyességgel fogadták. Hivei néhány állomásra eléje mentek s ovációkkal halmozták el. A fővárosba érkezve, Parnell nyomban elcsapta a párt hivatalos lapjának szerkesztőjét, ki a többséggel együtt ellene foglalt állást. Este Parnellt még nagyszerübb ovációkban részesitették. A főpolgármester kocsijában ment ki a sétatérre; a tömeg kifogta a lovakat s maga vonta a kocsit. Ugyanakkor hatalmas tüntetés volt Parnell ellenfelei ellen. Healy képviselőt a tömeg formaszerüen elverte; egyébiránt Healy ellen, még mielőtt Dublinba érkezett, volt tüntetés. A csőcselék beverte lakásainak ablakait. Mindez azt mutatja, hogy a londoni események nem ártottak Parnell tekintélyének és pozicziójának; a tömeg neki ad igazat, s igy

---

AZ „ARADI KÖZLÖNY" TÁRCZÁJA.

— Deczember 13. —

Brooke Finchley leánya.

(Regény.)

Az „Aradi Közlöny" számára angolból forditotta:

[34] **Vásárhelyi Janka.**

— Oh, anyácskám, — szólt Daphne hirtelen elérzékenyülve, — mily borzasztó lesz nekem, ki itt nevekedtem fel, elhagyni ezt a helyet, ha a Linmoreok ismét birtokukba veszik. Már egész ugy tekintettem mint a sajátunkat. Meddig tart még a bérlet?

— Még négy évig, Daff; de még az nem bizonyos, hogy akkor csakugyan el kell távoznunk, mert ha lord Linmorenak nincs kedve visszatérni, ugy mindenesetre meg fogom ujitani a bérletet.

— Daphne szemei könybe lábadtak.

— Nem tudom elviselni a gondolatot, hogy valaha eltávozzak innen! — szólt a leányka s a ragyogó köny szemében meggátlá, hogy észre vegye a rejtett mosolyt, mely szavai folytán néhány perczig anyja ajkai körül játszadozott.

— Jer, szivem! Soh'se keseritsd magadat előre; négy év hosszu idő, ki tudja mi minden történhetik azalatt. Még férjhez is mehetsz, s akkor mindenesetre itt kell hagynod a Linmore-kastélyt; kivévén ha csak nem . . .

— Ha csak nem, anyám? — unszolá őt Daphne elpirulva.

— Ha csak nem a kastély jövendőbeli ura lesz férjed, Daff.

— Soha, anyám! ha egy leány csak a legkevesebbet is tart a mocsoktalan névre, ugy nem megy hozzá. Sajnálom a szegény fiatal embert; de kétlem, hogy találkozzék leány, ki szivesen cserélné fel nevét az övével.

— Daff, Daff; ugyan ki beszélhette a fejedet ilyen helytelen eszmék és nézetekkel tele? Mióta gondolkozol te igy?

— Oh, anyám, én csak rövid idő óta foglalkozom ezzel a dologgal, de azóta sokszor és sokat gondolkoztam felőle. Midőn a nyáron Carringtonban voltunk, azon a kis nyári mulatságon, az egész ut alatt, mig oda kocsiztunk, mr. Cotham és testvére folyton erről beszélgettek. Ők is mondták, hogy lord Linmore fia soha sem fog emelt fővel járhatni a világban, és soha többé nem fog helyet foglalhatni a társadalomban, mert nevükön folt esett. Hazajövet pedig, alig hogy a linmorei vörös kéményeket megpillantottuk, mr. Cotham rögtön az egész rémtörténetet ujból elmesélte, s megmagyarázta, hogy milyen helyzetben találták mr. Brooke Finchleyt a kéményeken. Oh, mily borzasztó történet!

— Igen . . . borzasztó! — felelé mrs Orlincourt, — de az ifju Graham épp oly kevéssé hibás benne, mint te gyermekem. No, de most menj szivem, nézz Charlie kedvenczei után, s aztán készülődj fel, egy kis sétakocsizásra velem.

Daphne megcsókolta anyját s pár percz mulva már eltünt.

Éppen midőn a kastély harangja villásreggelire hivta össze a kastélybelieket, érkezett meg Charlie Orlincourt is, néhány vele egykoru iskolatársával. Daphne ugy örült jöttének, mintha már évek óta nem látta volna, s ragyogó arczczal futott elébe a lépcsőkön.

Charlie nemkülönben örült a viszontlátásnak. Szeretetteljesen megcsókolván nővérét, vidáman kérdé:

— Nos, Daff; hát hogy voltál nélkülem? Mit csinálnak az állataim?

— Oh, hát első sorban az állataid jól vannak és gyarapszanak; s második sorban én pedig azzal röviditettem meg távolléted idejét, hogy folyton reád gondoltam.

— Helyesen Daff; nincs több hozzád hasonló kedves leány az egész világon, — szólt Charlie megelégedetten. — De mintha a harangot hallanám, mely a villásreggelihez hiv, s én olyan éhes vagyok mint egy farkas. Azt hiszem, hogy még az sem rettentene most vissza, ha mrs Winstaye volna is az ebédlőben. Itéld meg tehát szörnyü éhségemet.

— Szegény fiu! hiszen akkor kétségbeejtően éhes lehetsz, — nevetett a fiatal leány. — Azonban ne tarts semmitől, mrs Winstaye nincs itt!

— Sokáig szerencséltetett még tegnap benneteket, miután én elmentem? — kérdé Charlie, amint az ebédlő felé tartottak.

— Sokáig-e? — kiáltá Daphne. — Nos, én ugy vélem, hogy igen, miután csak ma reggel távozott. Igazán szerencsét kivánhatsz magadnak, hogy nem voltál honn.

— Itt maradt éjjelre is? — kiáltott a fiu csaknem hihetetlenül.

— Ugy van; és mint rendesen, ugy ismét egy perczre sem hagyot maga meilől. De soh'se gondoljunk többé vele; ő elment s te visszajöttél. Oh, Charliem, annyi elmondani valóm van számodra. Annyi csodás esemény! De majd elmesélem máskor, most már igazán nem tartóztathatlak tovább, barátaid és a villásreggeli már az ebédlőben várnak.

S a két testvér karöltve belépett az ebédlőbe. Mily szép, mily bájos volt e mosolygó s boldog testvérpár, kik külsőleg annyira különböztek egymástól, lévén a leányka szőke és fehér, mint egy frissen nyilt liliom, s a fiu egy sötétbarna haju napsütötte gyermek.

— Amint hallom Charlie, neked egy valóságos kalandod volt, — jegyzé meg evés közben mrs Orlircourt. — Tehát egy banditával találkoztál?

— Ugy látszik, anyám! — felelé Charlie egész komolyan, — s még pedig ugyancsak különös egy ember volt az én banditám. Képzelni nem lehetne egy félelmetesebb korzikai rablót. Pisztolya volt, s aztán szörnyü mély hangon beszélt, és szemei ugy villogtak, mint izzó parázs. Bozontos haja és szakálla tették ki a többit, mondhatom ugy nézett ki, hogy bármely bátor ember megijedhetet volna tőle.

— Szép személyleirás? — nevetett mrs Orlincourt, — s aztán mit beszélt? Nagyon megijesztett?

— Meghiszem azt, ugye Jack? — Ez utóbbi csak fejével bólintott.

— S pénzetek kérte? — tudakolódott tovább mrs Orlincourt.

— Sőt ellenkezőleg; midőn néhány shillinget akartunk neki adni, a földre dobta, és felkiáltott: Hát azt hiszitek, hogy én koldus, vagy utonálló vagyok?

— Mily különös; — szólt mrs Orlincourt, mialatt Daff tágra nyitott szemekkel figyelt. — De hát mit akartakkor tőletek?

— Ertesitéseket, anyácskám; de bár ugy nézett ki mint egy korzikai bandita vezér, azért épp oly helyesen és szépen beszélt angolul, mint te vagy én. „Nem pénzre van szükségem nekem!" mondá ő megvetőleg. „Szeretnék, egyet-mást megtudni, s azt akarom, hogy néhány kérdésemre feleljenek meg!" S aztán mit gondolsz, miről kérdezett ki anyácskám? Nos hát az egész környékről, az itteni viszonyokról s az idevaló emberekről; azt hittem, hogy mindjárt összeesik, ugy megtámolygot, midőn elmondtam, hogy lord Linmore nem lakik a kastélyban és hogy már tizenhét év óta nincsen is a környéken.

— Én ugy vélem, hogy az az ember egy bolond volt, — vágott közbe Jack Hurstly, — mert olyan dühbe jött, ugy tépte szakállát, aztán lábával dobogott és még átkozódott is, midőn megtudta, hogy miért távoztak el innen a Linmoreok.

Charlie anyja mosolygott. — Ez igazán egy szörnyü izgató jelenet lehetett; és mint végződött ez a rémes kaland?

— Azt hittem anyám, hogy soha sem lesz vége, — mesélt tovább Charlie, — mert az az ember perczről-perczre dühösebb lön, s mikor az ékszerrablás és a tolvaj föltalálásának részletezésére került a sor, akkor meg már éppen határt nem ismerő volt haragja. Különben magam is azt hiszem, hogy az az ember nem volt tökéletesen az eszénél. Félelmünkben el akartam illani, de ő észre vette szándékunkat és megakadályozott. Nem, — kiáltá, — addig nem mentek innen, mig mindent el nem mondtatok. Mi öszintén megvallva reszkettünk, mint a nyárfalevél, mert azon a sürü cserjék és bokrokkal segélyezett keskeny ösvényen voltunk, hogy szökésre gondolni képtelenség lett volna.

— Nos a következő személy, ki felől a zsivány ezután kérdezősködött, elég különös módon, a közelünkben lakó vén kisasszony, miss Cray volt!

Ezalatt kell valaminek lappangani, — tréfálódzott Daphne, ki mindez ideig feszült érdeklődéssel hallgatott.

— Egy kis regénynek! Fogadjunk, hogy az az ember egy elutasitott kérője miss Craynek, ki a fölötti bánatában, hogy az általa szeretett lénytől kosarat kapott, örökre agglegény maradt; mig miss Cray, kinél a megbánás köszivüsége felett kissé későn jött, szintén aggszüz maradt, iránta való szeretete folytán. Furcsa, de én miss Crayt, sehogy sem birom fiatalnak és kivánatosnak elképzelni.

— Bohó vagy Daphne, feddé őt mrs Orlincourt tréfásan.

Charlie vidám kaczajra tört ki.

— Csalódsz Daff, miss Cray elég idős arra nézve, hogy banditánknak bátran az anyja lehetne. Azonban föltartóztatónk inkább egy miss Oakley után érdeklődött, ki ugy látszik, miss Craynek valami unokahuga lehetett: erről kérdé, hogy nem tudom-e mi lett belőle.

(Folytatása következik.)

azon képviselők, kik elszakadtak tőle, ellentétbe jutottak választóik érzelmeivel. E párt az ujabb hirek szerint ötven tagból áll, mig Parnell mellett 31 képviselő maradt; négy ir képviselő még nem nyilatkozott, egy mandátum pedig üresedésben van. A többségi képviselők alighanem kénytelenek lesznek a pörös ügy eldöntését a választókra bizni, vagyis mandátumaikat letenni. Ezt többfelől követelik, csakhogy attól lehet tartani, hogy a választókhoz való felebbezés az illetőkre igen kellemetlen következményekkel fog járni. Másrészt Gladstonehez is többfelől felhivást intéznek, hogy a történtek után ejtse el a home-rulet s egyesüljön ismét a szabadelvü unionistákkal, kik csakis az ir kérdés miatt szakadtak el töle.

Legujabb posta.

— **Zsidóellenes törvények Oroszországban.** Pétervári sürgöny jelenti: A zsidóellenes uj törvényt valószinüleg 1891. elején fogják közzétenni. E szerint tiltva lesz zsidók részére ingatlant eladni, bérelni és elzálogositani. A földbirtokos zsidóktól elveszik ingatlanaikat. Az első osztálybeli zsidó kereskedőktől megvonják eddigi szabadalmukat, hogy a zsidó lakhelyeken kivül is földet szerezhessenek. A zsidó kézműveseket megfosztják eddigi jogaiktól. Nemcsak a zsidók, de a keresztények is büntetés alá esnek, ha megszegik e határozatokat.

Lembergi lapoknak jelentik Pétervárról, hogy az orosz kormány az 1882. május 3-iki törvényt, mely szerint zsidóknak tilos a városok határain kivül földet vásárolni vagy bérbe venni, legközelebb revizió alá fogja venni. (Ez a föntebbi sürgönyt megerötleniti. A szerk.)

Naptár.

Deczember 13. Szombat. Róm. kath. naptár: Lucza. — Protestáns naptár: Lucza. — Görögkeleti naptár (decz. 1.): Náhum. — A nap kél 7 óra 42 perczkor, nyugszik 4 óra 7 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és péntoken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 765.4 mm., délután 2 órakor 764.9 mm. *Hőmérsék*: reggel 7 órakor C° — 9.4, délután 2 órakor C° — 4.5. *Szél iránya és ereje*: reggel 7 órakor EK. 1, délután 5 órakor E. 5. — *Felhőzet*: reggel derült, délután derült. — *Csapadék* az utóbbi 24 órában: 1 mm. hó.

HIREK.

Az aradi Pry Pál-ok.

(Adalékul a „Vértanu szobor“ pörpatvarához.)

Aradon manapság már ott vagyunk, hogy se tenni, se venni nem lehet bármit is, anélkül, hogy szemfüles leselkedők — valóságos Pry Pál-ok nyomda festékkel világgá ne mázolnák. A magánélet pikáns esetlés-botlásait illetőleg hagyján, mert hát köztünk marad a boszuság és a botrány, s az ebben az irányban dolgozó szeleverdik aránylag ártatlan emberek; sokkal veszedelmesebbek azok, kik közéletünk diszkrétebb dolgait hivatásszerüleg sürgönyzik a budapesti lapoknak. Ezeknek már országos marakodást is sikerült provokálniok, mint például a Zala-ügyben, s nem utolsó dolog, hogy esetleg éppen ők hányják a keresztet magukra (?) hogy igy, meg ugy kár volt a dolgot publikussá tenni.

Most megint van egy kis országos botrányra kilátásunk. A boldogtalan emlékezetü szoborügy alkalmából a város hatósága részéről kérdés intéztetett Bécs város magisztratusához az iránt, hogy miféle mértékkel mérik ők a mathauzeni és sziléziai gránitok becsét egymással szemben. A válasz nem jött még idejére; csak az utóbbi napokban, midőn az idő már rég kinövesztette a feledés mohát a foltos talapzat ujjnyi széles eresztékeiből, csak az utóbbi napokban érkezett meg a válasz, melyben az mondatik, hogy a sziléziai kő 50 százalékkal olcsóbb, mint a mathauzeni, s nem is gránit az, hanem mészkő. Ez az informáczió már csak azért is, mert idejét multa, komolyan nem vétetett; mindenki beszélt róla, és — nevetett rajta, mert nyilván való tévedésen alapult, miután a vértanu szobor talapzata **tényleg gránit**, a mit Aradon minden szakértő, sőt iskolás gyermek tud, aki az alapzatot közelebbről megnézte. Igen ám, de a pletykát megsürgönyözték a budapesti lapoknak is. A „Pesti Hirlap“ most már igy ir a dologról legutolsó számában:

— (**Arad nem hisz Budapestnek.**) Az a csunya konfliktus, mely az aradi vértanuszobor ügyében a város és a szobrász között támadt és igazán sötét pontja volt a fényes leleplezési ünnepeknek, most sincs elintézve. Az aradiak még mindig piszkálják a dolgot, melyet pedig bizonyára jobb lett volna szép csendben elintézni, mert akármelyik félnek van igaza, kinos benyomást tesz az ügy mindenfelé. Ma aradi tudósitónk a következőket sürgönyzi:

„Arad városa felszólitotta a bécsi müszaki tanácsot, nyilatkozzék a vértanuszobor anyaga felől. A felelet már megérkezett Bécsből. E szerint a sziléziai gránit tulajdonképen nem is gránit, de mészkövek fajtájához tartozik. Idönek nem bir ugy ellenállani és 50 százalékkal olcsóbb a mauthauseninél. A város a bécsi szakértők véleményét megküldte a budapesti szakértőknek, kik ellentétes véleményt adtak ki.“ — Arad tehát nem hisz a budapesti szakértők ek; hát azt elhiszi-e, hogy a **tapintatosság** dicséretes dolog?

Ime a derék Pry Pálnak sikerült az, hogy a „Pesti Hirlap“ ország-világ előtt megrója az aradiakat, kik „még mindig piszkálják a dolgot“ s akik nem tudják, hogy a tapintatosság dicséretes dolog-e? Igy jut Arad városa ahhoz az epithetonhoz, melyet a „Pesti Hirlap“ tudositója érdemelt ki azáltal, hogy egy nyilvánosság elé nem tartozó ügyet világgá sürgönyzött; ahhoz az epithetonhoz, melyet a „Pesti Hirlap“ érdemelt ki másodsorban azáltal, hogy a nyilvánosságra hozatalban rejlő tapintatlanságot a tudósitás publikálása által ő maga hajtja végre.

Most már majd jönni fog a felháborodott budapesti szakértők alapos czáfolata, azután Szana Tamás és Bartók Lajos szépészeti fejtegetései, azután kölcsönös bókok, végre Pry Pál szörnyüködése, hogy egyik félnek sincs igaza, hanem a hiba ott van, miért lett a dolog — mely tulajdonképen nem is a nyilvánosság elé tartozott — publikálva. (**m.**)

— **Királyi adomány.** Ő Felsége Szilas község templomának épitésére 100 frtot adományozott magánpénztárából.

— **Személyi hir.** A közigazgatási bizottságok ülései tegnap befejeztetvén, Fábián László főispán tegnap délután az ifju József főherczeg ő fensége meghivására Kis-Jenőre utazott az udvari vadászatokra. Visszajövetelét 17-ére várják.

— **Miniszteri köszönet Bohus Zsigmondnak.** A hivatalos lap legutóbbi száma közlé: «Bohus Zsigmond cs. és kir. kamarás, főrendiházi tag és aradvármegyei nagybirtokos, a müszaki (technikai) pályára készülő aradvármegyei illetőségü és keresztény vallásu ifjak javára 10.000 frtnyi tőkével ösztöndij-alapitványt tett. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a nevezett alapitónak, emlitett hazafias és áldozatkész tettéért, elismerését és őszinte köszönetét fejezte ki.

— **Aradi 48-as honvédek igazolása.** A magyarországi honvédegyletek orsz. központi elnökségéhez, már többször intéztek panaszt a végett, hogy az aradi honvédegyletbe oly tagok is vannak beiratkozva, kik 1848/49-ben egyáltalán nem voltak honvédek. E visszaéléseknek elejét veendő, Tisza László az orsz. központi elnök, levelet intézett az aradi honvédegylet érdemdus elnökéhez Lukácsy Miklóshoz, és arra kéri őt, hogy tudassa vele, miként véli e panaszokat megszüntethetni. Az ügy fontossága iránti tekintetből, közöljük a Tisza László levelét egész terjedelmében, a következőkben:

Tisztelt honvédbajtárs és honvédegyleti elnök ur!

Panaszt intézett hozzám egy Aradon lakó honvédbajtárs a felett, hogy a becses vezetése alatt álló honvédegyletben beiratkozva volnának olyan egyenek, kik 1848—49-ben egyátaljában nem voltak honvédek, s a feljelentő bajtárs egyenesen vizsgálatot követel.

Kötelességemnek tartom ennélfogva első sorban tisztelt honvéd bajtárs urhoz — mint az egylet elnökéhez — fordulni a kérdéssel, hogy: van-e arról tudomása, miszerint egyletének több olyan tagja volna, kik 1848—49-ben nem voltak honvédek?, s ha csakugyan volnának, miképpen véli a netalán e tárgyban később is felmerülhető felszólalásoknak elejét véve, a jelenlegi panasznak az elintézését eszközölhetni?

Szives és becses válaszát a legrövidebb idő alatt várja, honvédbajtársi üdvözletének kifejezése mellett

Budapesten, 1890. deczember 10-én

Tisza László,
a honvédegyletek orsz. központi elnöke.

Aradi honvédegylet választmánya egyik legutóbbi ülésén elhatározta már, hogy ujabb ülést hiv össze avégett, hogy kebeléből egy igazoló-bizottságot küldjön ki a kérdéses ügy megvizsgálására, A Tisza László átirata után az ülés összehivása most már halaszthatlan lett, és erre vonatkozólag a következő **meghivást** vettük:

Az aradi 1848—49-iki honvédegylet választmányi tagjait felkérem, hogy vasárnap, deczember 14-én délután 2 órakor a városháza földszinti termében tartandó ülésre megjelenni sziveskedjenek. Arad, 1890. deczember 12-én. Lukácsy Miklós, egyleti elnök.

— **A jégpálya.** A közérdeklődés ma ismét a kiállitási terület egyik félreeső része felé irányul, de természetesen nem az exotikus galambokat és baromfiakat keresi, hanem afelett szorong, vajjon sikerülni fog-e a korcsolyázó egyesület uj területén a puszta földön kerti locsolókkal jeget növelni. Naponta számosan látogatják mindkét nembeli érdeklődők a téli évad mulatságainak uj szinterét, s azon meggyőződéssel távoznak, hogy ha az idő tart, meg lesz a pálya E reményökben nem is fognak csalatkozni. A még pár nappal ezelőtt kopasz talaj sima jégtükörrel lett már is bevonva, s ha valamiképmeg nem lágyul az idő, vasárnapra alighanem a korcsolyázók tarka serege fogja felváltani a locsolókat forgató napszámosokat. Az épület sincsen egészen kész, de ez nem fog akadályul szolgálni arra, hogy a pálya vasárnapra meg ne nyittassék, ha csak a jégburok eléggé megvastagodik.

— **Czégváltozás.** Az Aradon és vidékén általánosan ismert „Andrényi Károly és fiai“ czégben, mint azt velünk egy körlevél tudatja, változás állott be, amennyiben annak egyik régi és jeles tagja, Andrényi Kálmán a czégből kilépett. Ez a beállott változás azonban semmi tekintetben sem érinti a nagytekintélyü czég vagyoni helyzetét, mely továbbra is megtartja roppant kiterjedt üzleti forgalmát s ezentul is igyekezni fog eddigi jóhirnevének megfelelni. A változásról kibocsájtott két körlevelet annyira fontosnak tartjuk, hogy alább közöljük azokat egész terjedelmükben:

„T cz. Van szerencsénk becses tudomására hozni, miszerint barátságos megegyezés folytán eddigi czégtársunk Andrényi Kálmán ur, czégünk kötelékéből mai napon kilépett, amennyiben az eddig közös czégünk alatt folytatott borüzletünk egyedüli tulajdonába ment át, ebből kifolyólag közös czégjegyzése törvényszékileg töröltetett. Amennyiben két üzletünk külön alappal lévén ellátva, a vagyoni viszony ezen elkülönités által változást nem szenvedett, amiért kérjük az eddig élvezett bizodalmat ugy részünkre, mint kilépett társunk Andrényi Kálmán ur részére is továbbra fenntartani, melybe ajánljuk magunkat: kiváló tisztelettel **Andrényi Károly és fia**“.

„T. cz. Vonatkozással t. Andrényi Károly és fiai czég körözvényére, van szerencsém becses tudomására hozni, miszerint a már 10 év óta személyes vezetésem alatt kezelt borüzletet mai napon saját számlámra átvettem s azt Andrényi Kálmán törvényszékileg bejegyzett czég alatt, csonkitatlan erővel tovább vezetni fogom. Az üzlet semmiben sem fog változni és ugy mint eddig, ezentul is legjobb igyekezetem és törekvésem oda fog irányulni, hogy t. vevőimet a legjobb kiszolgálással tökéletesen kielégitsem. Midőn még kérném azon bizalmat, melylyel a társczégben engem megtisztelt, az uj czégre is változatlanul álruházni, felkérem, czégjegyzésemről tudomást venni, amivel maradok kiváló tisztelettel: **Andrényi Kálmán**“.

— **Vadászat Földváron.** Nagy vadászatot rendezett csütörtökön Bohus István, földvári birtokán, melyben részt vettek: Fábián László főispán, Boros Béni orsz. képviselő, Fábián Lajos, Kugler István, Csukay Sándor, Bohus Lajos és egy világosi társaság. A vadászat eredménye, daczára a hideg és szeles időnek, igen szépnek mondható, amennyiben 40 nyul és 14 fogoly esett zsákmányul. A vadászatot kedélyes lakoma követte Bohus István vendégszerető tanyáján, a földvári kavicsbánya mellett. A lakoma befejezte után a társaság megszemlélte az arad-csanádi vasut mentén levő nagy kavicstelepet, valamint az ezen kavicstelep mellett levő és Bohus László tulajdonát képező szőlő- és gyümölcstelepet, hol filloxerától elszigetelten a régi és legnemesebb borfajok és amerikai szőlővesszők termeltetnek azon czélból, hogy az elpusztult szőlőhegyek ujból beültethetők legyenek. Valóban feltünő, mily kedvezők a telepen a tenyésztési viszonyok, miután a szőlő és gyümölcstelepitvények magasra hordott homokos töltésben vannak elhelyezve.

— **43,600 forint alapitvány az Emkének.** Az Emkének Kolozsvártt tegnap tartott választmányi ülésén egy alapitólevelet olvastak föl, mely 43,600 forintnyi alapitványról szól. Az összeg már át is adatott az egyesületnek. A „Kolozsvár“, mely e hirt hozza, nem emliti a nemeslelkü alapitó nevét s igy az még előttünk ismeretlen s csak azt konstatálhatjuk a legnagyobb örömmel, hogy a szent nemzeti ügy részére ez a legnagyobb készpénz alapitvány s Kuun Kocsárd gróf fejedelmi alapitványa után következő. Az egyesület készpénz vagyona ez alapitványnyal az algyógyi nagy alapitványon kivül egyszerre 30 ezerrel haladt tul a félmilió készpénzen.

— **A „Kölcsey-Egyesület“ második estélye.** A „Kölcsey-Egyesület“ ma délután tartja második estélyét, s az előjelek után itélve éppen oly szép és nagyszámu közönség előtt, mint tartotta az elsőt. Az estély müsora, mely érdekesség tekintetében semmiben sem marad mögötte az előbbinek (természetesen eltekintve Jókai Mór rendkivül érdekes fölolvasásától), biztos garancziát nyujt arra nézve, hogy a városháza diszterme egészen megtelik válogatott közönséggel. Az érdekes programmot különben adjuk a következőkben:

a) „A házasságról“ csevegés, felolvassa Ponori Thewrewk István ur.

b) Magyar népdalok. Énekli Somlóné-Vadnay Vilma urnő, zongorán kiséri Glatz Antal ur.

c) „A szem kifejezéseiről.“ Felolvassa Issekutz László dr. ur szerző.

— **Jegyzőkönyvhitelesités.** Arad város deczemberi közgyülésének jegyzőkönyve ma délután 3 órakor fog hitelesittetni, a főjegyzői irodában.

— **Köszönetnyilvánitás.** Andrényi Kálmán és neje az „Aradi Közlöny“ utján 25 frtot sziveskedtek adományozni a szegény tanulók felsegélyezésére. E nemesszivü adományért hálás köszönetet mond a szegénytanulókat segélyező egyesület elnöksége.

— **Arad egészségügye novemberben.** A közegészségi állapot — a tiszti főorvos jelentése szerint — az előző havihoz képest kissé javult; a halálozás összességében 11 esettel volt csekélyebb. A városi ujszülöttek száma a városi illetőségüek halálozási számát 34 esettel haladta meg. Kórjellegző számban jelentkeztek a hurutus légzőszervi és a csuzos betegülések. A heveny fertőző betegségek közül a mult hóban járványnak nyilvánitott vörheny november első felében fokozódott, második felében csökkent. Összesen bejelentve volt 59 eset, melyek közül 30 az 5 év alatti kóruakra háramlik. Egyéb fertőző kórformák gyéren mutatkoztak. Bejelentve lett a tyfusz 5, a hökhurut 2, a bárányhimlő 17, a difteritisz s a croup két-két esettel. A trachomabetegek 5 uj esettel szaporodtak, gyógyult 4, a hó végén beteg maradt 12. Kórházban ápolt betegek: A megyei közkórházban maradt 145, szaporodott 222, együttesen ápoltatott 367, ebből gyógyult 144, javult 39, elhalt 10, marad 174. Izraelita kórházban maradt 7, szaporodott 2, együttesen ápoltatott 9, ebből gyógyult 4, elhalt 2, marad 3. Összesen maradt 152, szaporodott 224, együttesen ápoltatott 376, ebből gyógyult 148, javult 39, elhalt 12, marad 177. A különböző városrészekben s a kórházakban elhalt összesen 84 egyén, ezek közül 45 fi, 39 nőnemü, idegen 7, városi illetőségü 77 A városi lakosságból elhaltak közül esik a belvárosra 29, Pernyavára 20, Sarkadra 6, Ujtelepre 1, Gájra 5, Ségára 7, a tanyákra 2. A kórházban kimult 7. Nevezetesb halálok: veleszületett gyengeség és alkati hiba 9, rángás 6, tüdővész és aszkór 18, tüdő és melhártyalob 10, agybaj 2, szivbaj 5, torokgyik 1, vörheny 6, himlő 1, hagymáz 2, bélhurut 4, rák 3, vizkor 2, orbáucz 1, gyermekágyiláz 1, végelgyengülés 6 stb. Baleset 1, halva született 6. Az összes elhaltak közül orvosoltatott 72. A halálozás évi aránya e hóban (a városi halottak és lakókra katonaság nélkül számitva) 24.3 promille. Korra nézve elhunyt a városi lakosságból 1 évig 22, 2—5 évig 10, 6—10 évig 3, 11—20 évig 4, 21—30 évig 6, 31—40 évig 4, 41—50 é ig 4, 51—60 évig 9, 61—70 évig 10, 71—80 évig 5. Elve született az anyakönyvi kivonatok szerint 122 (10-zel több mint októberben, ezek közül 64 fi, 58 nőnemü; törvénytelen 22; szomszéd községbeli illetőségü 11. A születések évi aránya e hóban (a városi szülöttek s lakókra katonaság nélkül számitva) 35.0 prs mille. Házasult 58 pár. Orvosrendőri hullaszemle tartatott 5 esetben. Törvényszéki boncolás volt egy agyonlött ember hullája felett. Orvos-rendőrileg vizsgáltatott 206 letartóztatott egyén. A dajkált kisdedek létszáma volt november 30-án 172.

— **Estély a várban.** A háziezred tisztikara ma este a várbeli kaszinó helyiségeiben hangverseny és tánczczal egybekötött társasestélyt rendez, melyre a városból is sokan hivatalosak.

— **Társasebéd a csanádi püspöknél.** Mint a temesvári lapokban olvassuk, Dessewffy Sándor csanádi püspök csütörtökön társasebédet adott, melyen Temesvár város főbb tisztviselői és a papság vettek részt.

— **Mozgósitás.** A cs. és kir. hadkiegészitő-parancsnokság értesitette a hatóságokat, hogy egy esetleges mozgósitásra készen álljon. E figyelmeztető sorokat a vasutigazgatóságok is megkapták, hogy a szükséges intézkedésekről a kimutatásokat küldje meg. Emez intézkedés a mult év ugyanezen évszakában is megtörtént.

— **Szünet az iskolában.** A jövő évi népszámlálás tekintetében egy miniszteri rendelet érkezett a közigazgatási bizottságokhoz, melynek értelmében a népszámlálás alkalmából az iskolában az előadások beszüntetendők.

— **A novemberi időjárás Aradon.** Arad sz. kir. város főorvosának 1890. november havi egészségügyi jelentéséből: A hőmérő legmagasb állása C° + 14.9, november 4. d. u. legalantabb állása C° — 2.8 november 20. reggel jegyeztetett. A légsulymérő állása 774.5 mm. legmagasb, és 742.6 mm. legalantabb pont között ingadozott. Az időjárás általában borus, nyirkos és hüvös volt, gyenge szélárammal. Esett 14 nap, csepegett 3 nap, hazott egy nap. Köd ereszkedett hatszor, fagyott reggelenkint 3-szor. A csapadék magassága 74 mm; ebből hó 5 mm. Uralgó szélirány volt a keleti s a nyugati egyiránt.

— **Hasznos könyv.** Drahotuszky Rezső, az aradi pénzügyigazgatóság helyettes igazgatója egy igen hasznos és hézagotpótló müvet szándékozik kibocsátani. A mü czime: „Nyilvános számadások; kötelezett intézetek és egyletek kézikönyve, tekintettel az egyleteket illető összes pénzügyi törvényekkel.“ A könyv, mely Lampel Róbert budapesti könyvkiadó czég kiadásában jelenik meg, már sajtó alá van rendezve.

— **Katonai menetgyakorlat.** A háziezred tegnapelőtt egy hadi zászlóaljjá alakulva, Mayer százados vezetése alatt menetgyakorlatot tartott Zádorlakra. Az ezredhez Uj-Aradon egy század lovasság csatlakozott.

— **Jég a Maroson.** Nem szilárd, megkeményedett jégkéreg, mely játszva tartja ki hátán a korcsolyázók seregét, hanem csak amolyan apróbb jégdarabocskák, melyeket lassu tempóban visz magával a viz, egyhangu zizegéssel. A három nap óta tartó nagy hideg és erős fagy folytán már zajlik a Maros s ha az idő még egy pár napig alább nem hagy valószinüleg megáll a jég — a korcsolyasport hiveinek legnagyobb örömére.

— **Különös módja az öngyilkosságnak.** Bámulatos módon vetett véget életének egy Rima István nevü közkatona az aradi várban tegnapelőtt délután. A nevezett október hó 21-én lépett a hadseregbe önként, s beosztották őt azon csapatba, mely utólagosan képeztetik ki. Valószinü, hogy az itt élvezett szigoru bánásmód keseritette el s ez az öngyilkosság gondolatára vezette. Tegnapelőtt délután a vár egyik külső terén, gyakorlat közben Rima engedelmet kért káplárjától, hogy kis időre félremehessen. A káplár megadván az engedélyt, Rima levette magát a sánczok közé, s ott hozzáfogott az előkészületekhez. Jobb lábáról levetette a bakkancsot s azután egy töltényt véve ki zsebéből, azt lába alá helyezte s aztán szája felé irányitva, hüvelykujjával megnyomta a gyutacsot. Páratlan az a biztosság, melylyel tettét végrehajtotta. A golyó nyitott száján hatolt be s kijött a koponyán, befuródva a sánczba. A szerencsétlen ifju temetése ma délután megy végbe, s azon jelen lesz Kerczek Keresztély ezredes is.

— **Legolcsóbb és leggyorsabb utazás Aradról Olaszországba.** A Fiume és Ancona közt életbe léptetett gőzhajózási összeköttetés folytán a leggyorsabb és legolcsóbb ut Aradról Olaszországba, főkép pedig Rómába, Nápolyba stb. a m. kir. államvasutak budapest-fiumei vonalán át vezet. Ezen utirányra a magy. kir. államvasutak aradi városi menetjegyirodájában rendkivül mérsékelt 45 napig érvényes menettérti jegyek adatnak ki a következő árakon: Aradról-Budapest Fiumén át Anconára és vissza I. oszt. 43 frt 10 kr, II. oszt. 34 frt 30 kr. III. o. 22 frt. Az I. és II. oszt. jegyek gyorsvonatokra és hajón az I-ső helyen, a III. oszt. jegyek pedig személyvonatokra és hajón is a III. helyen (fedélzeten) érvényesek. Anconában külön jegyek váltandók az illető olasz állomásokig és vissza, melyek árai a következők: Ancona—Bologna és vissza I. oszt. frcs 46.20, II. oszt. 32·30, III. oszt. 20 80. Ancona-Róma és vissza I. oszt. frcs 66·70, II. o. 46·70, III. oszt. 30·10. Ancona-Nápoly és vissza I. oszt. frcs 125·50, II. oszt. 87·90, III. oszt. 56·60, Ancona-Flórencz és vissza I. o. frcs 76·—, II. o. 53.20, III o. 34·20. E szerint Aradról a fentebb emlitett állomásokra és vissza szándékolt utazás ára osztr. értékben következő: Arad—Bologna és vissza I. oszt. 65 frt 28, II. oszt. 49 frt 80, III. oszt. 31 frt 98 kr. Arad—Róma és vissza I. oszt. 75 frt 22, II. oszt. 56 frt 72, III. oszt. 36 frt 45 kr. Arad-Nápoly és vissza I. oszt. 103 frt 34, II. oszt. 76 frt 65, III. oszt. 49 frt 17 kr. Arad—Florencz és vissza I. oszt. 81 frt 18, II. oszt. 59 frt 84, III. osztr. 38 frt 42 kr. A Fiume—Ancona közt közlekedő gőzhajók menetrendje: Indulás Fiuméből minden vasárnapon 7 és fél órakor este, érkezés Anconába minden hétfőn 7 órakor reggel, indulás Anconából minden kedden 8 és fél órakor este, érkezés Fiuméba minden szerdán 8 órakor reggel. Ezen utazásokra, valamint bármely egyéb utazási ügyekben az aradi városi menetjegyiroda (Kohn S. N. czégnél a szinházzal szemben I. em. a szükséges felvilágositásokkal szivesen szolgál.)

— **Rendkivüli gyülés.** A magyar városi polgári jótékonyczélu asztaltársaság szombaton 13-án este 8 órakor Hoffmann vendéglőjében egy rendkivüli ülést tart, s felkéretnek az asztaltársaság tagjai, hogy minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Arad, 1890. deczember 12-én. Ifj Sturm Károly titkár.

— **Ebek lövetése.** A tegnapi hetivásár alkalmából a vámoknál rendezett hivatalos eb-vadászat alkalmából 9 eb esett zsákmányul, melyek a peczérnek adattak át további „intézkedés“ végett.

— **A félmilliós perno** ügyében tartott második végtárgyalás terjedelmes jegyzőkönyve tegnap teljesen elkészült, s most az itéletet haladéktalanul kézbesitik, ugy a vádlottaknak, mint a védőknek. A közvádló és védőügyvédek 8 nap alatt kötelesek beadni felebbezéseiket.

— **Mennyit ér egy szamár?** A „Kolozsvár“ irja a következő mulatságos kis történetket: Az 50-es évekből való ez a kis történet. Inczédi ezredesnek az 50-es évek vége felé valami hivatalos ügye volt egyik Bezirksrath-tal. Az ezredes nem volt megelégedve a biró törvény magyarázatával, s azt „szamárság“-nak nevezte. A tiszteletlen kifejezésért ujabb proczesszusok alá vettetett és 15 frt pénzbüntetésre itéltetett. Az ezredes régi magyar szokás szerint rekurált Nagy-Szebenbe. Maga csinálta meg a rekurzust, s hogy biztos adatokra épithessen, kiment a hetivásárra és megalkudt egy szamárra. Nyolcz forintért adták a fülest. A rekurzusban tehát igy irt:

„Tekintve, hogy eleven szamárért, mely hasznos szolgálatokat teljesit, a kolozsvári piaczon (mint az a ·/. alatt tisztelettel idecsatolt quittungból látszik) összesen 8 fo-

rintot veszneK el, indokolhatlannak tartom, hogy a vádló Bezirksráth egy mi hasznot se hajtó szamárságáért az összegnek majdnem kétszeresét, ugy mint 15 frtot fizessek. Ennek okáért, stb . . ."

Mely rekurzusra nagy lett a megbotránkozás Szebenben. Visszautasittatott az méltóságteljesen, s az illetékes közegek hamarosan behajtották az ezredesen a „mi hasznot se hajtó szamárságért" kirótt strófot.

— **A Koch-féle beoltások.** A budapesti Rókus-kórházban legelőször beoltottak közt volt Török Róza 30—35 éves varrónő is, aki gége-baj végett került a kórházba. Ennél azonban a beoltás végzetes következménynyel járt, ugy, hogy a megfuladástól — holott azelőtt fuladási rohamai egyáltalán nem voltak — csak légcsömetszés által lehetett megmenteni. A veszélyes mütétet e hó 9-én hajtották végre rajta Navratil dr osztályán s most a beteg canule segélyével lélekzik, mig a beoltás káros következményeinek elháritása után sebe begyógyitható lesz. Hasonló eset még csak egy fordult elő Berlinben Krause dr betegei közt. A két eset mindenesetre nagy óvatosságra fogja inditani orvosainkat, mert kétségtelenül bizonyitja, hogy gégebajoknál a Koch-féle szerrel való beoltás nagyon koczkáztatott dolog. Müller dr rókusi igazgató csütörtökön rendes hallgatósága előtt folytatta korábbi betegeinek beoltását, Farkas László dr főorvos két genitál-tuberkulózisban szenvedő uj beteget oltott be: Vaszilovics József és Hermann Mihályt. Mind a két beteg 3 miligrammot kapott.

— **Az orosz csapatok szaporitása a határon.** Mint Varsóból irják, s mint már mi is előre jeleztük, Oroszország tényleg szaporitja a határon elhelyezett csapatainak tartalékát. Négy zászlóaljhoz ujabban még egy-egy, és másik négyhez még két-két századot rendeltek. Sőt a tudósitás azt jelenti hogy nemsokára még nagyobb mértékben fogják a csapatokat szaporitani, különösen pediga kongresszusi lengyel földön s a délnyugoti határon elhelyezett tartalék-zászlóaljakat fogják ezredekké megszaporitani. Ez megfelel annak, mintha a tartalék-gyaloghadosztályokat állandóan, bár lassan mozgositanák.

— **A krinolin — képtelenség.** Párisban hire kerekedett annak s onnan elterjedt világgá, hogy ismét kisért a — krinolin Rossz tréfa volt, vagy valamely divattekintélynek komoly, de minden esetre ügyefogyott ideája, elég az hozzá, hogy napokon át széltében beszélték: krinolin redivivus. Mint válságos pillanatokban rendszerint, e hir hatása alatt is az élelmes „Figaro" az egyedül mentő módhoz folyamodott: az interwiewhoz. Mediuma ezuttal egy igazi divattekintély volt, aki legszerencsésebb alkotója a divatujdonságoknak. A jeles ur ugy nyilatkozott, hogy semmi igaz sincs abban a forradalomban, amelyről beszélnék; a krinolin alaposan elhunyt s ne higyjen senki föltámadásának lehetőségében. A mai divat olyan elegáns, olyan bájos, a minő még nem volt soha. És főképpen azért, mert a nő sohasem volt olyan csinos, annyira csodált, mint a mai divat vivmányaival, a melyeknek legnagyobb csábító ereje mindenesetre az, hogy sejteti a termet körvonalait. Csak magában az utóbbi előnye miatt is aligha diadalmaskodik valaha a mai tölött más divat, s legkevésbbé a krinolin.

— **Meggyilkolt fiatal pár.** Párisból távirják az «Etblt«-nak: Saint Denis faluban éppen az esküvőről tért hazafelé egy fiatal pár, kisérve a násznép által. Egyszerre lövés dördül, s a vőlegény halva esik össze. A menyasszony még jóformán magához sem tért rémületéből, midőn elhangzik a másik lövés és a fiatal asszony holtan hanyatlik vőlegényére. A násznépet annyira megrémitette az eset, hogy a gyilkos elmenekült. A gyanu Manaranche parasztfiura irányult, akit a megölt nő elutasitott volt. Manaranche igen szenvedélyes és kitünő lövész hirében állt s hazulról nyomtalanul eltünt. A csendőrök mindenfelé keresték s meg is találták az erdőben, vérbe-fagyva. Ugy látszik a tett elkövetése után azonnal megölte magát. A meggyilkolt vőlegény 23, a nő 18 éves volt. A gyilkos még nem töltöte be 22-dik életévét.

— **Bál Kalakaua királynál.** Egy tengerész tiszt érdekesen irja le azt a bált, melyet Honoluluban való tartózkodása alatt, Kalakaua király adott a hajósnép tiszteletére. Ha e bál tényleg meg nem történt volna, akármelyik vig operettenek tárgyát képezhetné mulatságos epizódjaival. A bál a hajó fedélzetén történt; a pénzt a király két nappal előbb kölcsönözte ki sógorától, a gazdag amerikai kereskedőtől, aki neki egyszersmind miniszterelnöke és udvari bankárja. Az illető tengerész-tiszt tanuja volt, mikor a fekete felség ez ünnepi alkalomra szalmakalapot vásárolt s hosszas alkudozás után a másfél dollárra szabott árból negyed dollárt lealkudott. Ujjnyi vastag fekete posztó ruhát viselt s majd megfult benne a tropikus hőségben. A bálon neje és leánya is jelen volt s ők is sötét öltözetet hordtak. A bál alatt ő felsége azzal mulatott, hogy uj kalapját nézegette: nyilván nagyon tetszett neki. A 30 tagu zenekar kénye, tetszése szerint huzta, fujta, verte instrumentumát s minél nagyobb volt a hangzavar, annál jobban tetszett. A király kisérete mohó étvágygyal esett neki a buffetnek. Este meggyujtották a lampiónokat, mire a király egy bricskán visszautazott székvárosába. A hajóról terjedelmes szalmakapját még sokáig látták fényleni, mint valami óriási holdat.

— **Hirlapiró a német császár családjában.** A német császár a multkori beszédében, melyet a német nemzeti nevelésről tartott, többek közt azt mondá, hogy a hirlapirók rendesen elzüllött gimnázistákból lesznek. Azóta a német lapokban egyre-másra olvasunk olyan közleményeket, melyek láthatólag ártatlan, közérdekü ujdonságok, detendenciájuk a legmagasabb helyről jövő vélemény alázatos megdöntése. Igy a müncheni «Allgemeine Ztg» egyik ujdonságának ez a czime: «Nagy Frigyes, mint hirlapiró» s fölvan benne röviden sorolva a nagy porosz király egész irodalmi mükökése. Nagy Frigyes, mint ismeretes dolog, igen sokoldalu és termékeny iró volt, müvei több kötetre terjednek, politikai levelezéseiből pedig eddig tizennyolcz kötet jelent meg. A németek a császár beszédc óta kisütötték, hogy Nagy Frigyes nemcsak szoros viszonyban állt a sajtóval, nemcsak oly nagy sulyt fektetett az akkor nem is nagyhatalmu sajtó véleményére, hogy külföldi követeinek utasitásokat küldött, mily czikkeket közöljenek a hirlapokban, hanem még maga is irt hirlapi czikkeket, sajátkezüleg.

— **Rövid hirek.** Székesfehérvárott Lendvai Ferenczné két kis gyermeke összeégett, mert anyjuk nem ügyelt rájuk. Mindkét gyermek nagy beteg. — Szegeden Szücs László péklegény Tóth Eszter hatvanhat éves asszony lábait egy baltával összevagdalta, mert az asszony adósságát követelte töle. — Püspökiben a csendőrök lelöttek egy tolvajt, aki revolverből tüzelt rájuk. — Belényesen Klonda Vazul asztalos inas felakasztotta magát. Öngyilkosságának okát nem tudják. — Székesfehérvárott Németh Józsefnét egy megvadult disznó összemarczangolta. — Zágrábban elfogtak egy Cledic Viktor nevü 18 éves legényt, akit lopás miatt köröztek. — Horvátországban a Gora Brezna erdőben, ahol egyáltalában nincs zerge, a minap egy szép zergét löttek. A nemes vad a steyer kegyekből vetődhetett oda. Törökszentmiklós határában Baghi Imre hengyeli-pusztai birtokán egy veszett eb egy szegény dohányosnét megmart a mult héten. Az asszonyt, mint irják, rögtön elvitték Budapestre, Högyes dr. tanár gyógyintézetébe. — Nizzából irják, hogy Monte-Carlónak ujabb halottja van. Egy fiatalember, aki minden vagyonát elvesztvén, főbe lőtte magát. Az öngyilkost senki sem ismeri. — Borzsjenön Szár Agram rázárta a feleségére és gyermekeire a falutól félreeső helyen levő viskójának ajtaját. Negyednapra hallották csak meg a már majdnem éhen haló család nyöszörgését. A lelketlen embert körözik. — Szent-Tamáson Felits Gyokát Bahity Gyoka és Mita, meg Novakov Giga éles hasábbal életveszélyesen megsebesitették. — Az esztergomi gyilkosság gyanuja alatt egy Szenczi nevü suhanczot elfogtak, Szenczi tagadja a gyilkosságot, de egyik elfogott társa szemébe mondta a rendőrség előtt.

Táviratok.

— **A képviselőház ülése.** —

Budapest, december 12. (Saját tud. táv.)

Elnök: Péchy Tamás.

Jegyzők: Madarász József, Rosner Ervin, Eszterházy Kálmán gr.

A kormány részéről jelen vannak: Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Baross Gábor miniszterek.

A mult ülés jegyzőkönyve felolvastatván hitelesittetett.

Baross Gábor kereskedelmi miniszter beterjeszti a kereskedelmi viszonyainknak Törökországgal és Bulgariával való rendezésről szóló törvényjavaslatot.

A közgazdasági bizottsághoz utasittatik.

Emich Gusztáv előadó bemutatja a közgazdasági bizottság jelentését az Egyiptommal kötött kereskedelmi szerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában.

A hétfői ülés napirendjére tüzetik ki.

Következik a napirend.

A fegyvergyár ügye.

Andrássy Gyula gr. előadó szerint a parlament ellenőrzésének a szabadelvüpárt sohasem fogja utját állani s ha e párt a jelen esetben az ellenzék által ajanlott ellenőrzési formát nem akczeptálja, ez csak azért történik, mert a vizsgálatot szükségesnek tartja. Az ellenzék a fegyvergyár bukását ugy akarja feltüntetni, mint Magyarország szégyenét. Szóló csodálja, hogy az ellenzék, mely szinte monopolizálja a hazafiságot, most egyszerre azt a furcsa kedvet kapta, hogy Magyarországra nézve mondja szégyennek azt, ami egy angol gyárnak hibájából történt. Ugron szerint a külföld ujjongani fog a magyar wirtschafton; pedig a külföld azt nevezte volna nem is magyar, hanem ázsiai wirtschaftnak, ha a honvédelmi miniszter a honvédelem érdekét alája rendelte volna egy gyár érdekeinek.

Károlyi Gábor gr: Ő Felsége majd beleavatkozik. Igy volt Egnatten tábornokkal is.

Andrássy Gyula gr: A kormánypárt is hangsulyozza, hogy egy magyar fegyvergyár létesitését szükségesnek tartja, s ha az ellenzék a kormánypárt e szándékára azt mondja, hogy nem őszinte, ugy szóló kénytelen ezt visszautasitani. Polónyival polemizálva azt mondja, hogy a fegyvergyár létesitésének határidejéül ő nem a háborut, hanem egyáltalán alkalmas időpontot keres, mi sem volna könnyebb, mint azt mondani „Le roi es mort, vive le roi". „Meghalt a fegyvergyár, éljen az uj fegyvergyár". De erre ez idő szerint sem pénz, sem alkalem nincs. Az ő politikai nestora Beöthy Akos . . (Derültség jobbfelől.)

Beöthy Ákos: De erre a beszédre nem én tanitottam tisztelt barátomat. (Derültség balfelől.)

Andrássy Gyula gr . . . sok mindent mondott a tárgyról, messze eltérő dolgokat, mig Apponyi Albert nem ért az egészből semmit. Akár ez, akár amaz áll, a vizsgálat eredményro nem vezet. De micsoda biztositékokat nyujtana az a vizsgáló-bizottság. Elosztatná a gyanut a borbélymühelyekben, meg a vendéglőkben, amely helyekre az ellenzék hivatkozott. Aztán kikből állana ez a parlamenti vizsgáló-bizottság? Természetesen a többség tagjaiból. S akkor előállana az ellenzék szokott gyanusitásaival.

Károlyi Gábor gr: Igaz, mert eltussolnák.

Andrássy Gyula gr., Károlyi Gábor gróf ur közbeszólásával megerősitette állitásomat s világos, hogy igazam van. (Derültség jobbfelől.) Az ellenzék hangulata azzal a bizonyos nótával kezdődik, melyben az első sor e szóval kezdődik „mégis" s e szóval végződik: „német". Ezt a hangulatot kiirtani törekszik a többség és törekedett a pénzügyi bizottság. Tudja-e szónok, hogy a gyanusitás penészgombája mindenütt megterem s legfőképen megterem a piszkos helyeken, a hova ha az ember bele megy, maga is besározza a csizmáját. Kéri a a Polónyi által beterjesztett határozati javaslat elvetését. (Zajos éljenzés és taps jobbfelől).

Polónyi Géza egyetlen szónok beszédjében nem talált oly momentumot, mely arra volna érdemes, hogy vele találkozzék. Még Pulszky Agost, a kinek tehetségei iránt elismeréssel viseltetik — sem mondott egyetlen érvet sem. Csakis az előadónak beszédje az, a melylyel foglalkozni akar. Az előadó azzal kezdte beszédjét, hogy a párt iránti kötelességének akar eleget tonni, vagyis mig eddig a bizottságnak voltak előadói, ma már csak a pártnak van előadója. Az a népdal, a melyeknek bekezdő részét az előadó czitálta, csak azt bizonyitja, hogy az előadó az olyan verset nem meri czitálni egészen, a melyben a németre az van mondva, hogy hunczut. És legyen meggyőződve az előadó, hogy a mely nép e dalt megalkotta, bizonyosan volt is ok rá, szenvedett a német által eleget. (Zajos éljenzés és taps balfelől.)

Azt, amit az előadó a helyzet tisztázására elégségesnek tart, azt ő egyáltalán nem fogadhatja el. Veszedelmesnek tartja, hogy az előadó azt mondotta, hogy mi haszna volna egy parlamenti vizsgéló bizottság kiküldésének. De itt nem haszonról van szó, de az igazság kideritéséről és sajnos volna, ha ezt amannak alárendelnék. De miként mondhatja az előadó azt, hogy az ellenzék monopolizálja a hazafiságot. Hát monopolizálás az, mikor számon kéri az ellenzék azt a törvényt, a melyet a többség alkotott. (Zajos éljenzés a bal és szélső baloldalon.) Az ellenzék nem azt kivánta, hogy a honvédség ne szereltessék fel, de kivánta azt, hogy a honvédség és a fegyvergyár érdekei egyaránt megóvassanak. A miniszter nemcsak hogy jóakaratulag, de rosszakarattal járt el a fegyvergyárral szemben. (Igaz! Ugy van balfelől.) Ha a miniszter a legutolsó halasztás után adott volna még egy fél hónapi halasztást, a fegyvergyár szállitásképes lett volna. De ugy a magyar fegyvergyár kérdésében, mint a steyeri gyárral kötött szerződés ügyében jelentést kellett volna tennie a miniszternek. A miniszter azt mondja erre, hogy nohát, mit tett volna akkor a képviselőház.

Hogy mit tett volna, azt nem akarja megmodani, de hivatkozik egy másik hazafias vállalatra, az Adria gőzhajózási társaságra, mely bizonyosan tönkre ment volna, ha itt nincs a hazafias kereskedelmi miniszter, aki segélyével lehet őv tette, hogy e társaság felvirágozzék és ma már magyar vállalat viszi a magyar árukat a tengeren tulra. Van-e joga bizalmat követelni az oly miniszternek, aki a törvényt végre nem hajtja. Foglalkozik ezután a miniszter tegnapi beszédjével, aki segélyül hivta a kalendárium összes szentjeit s őket (az ellenzéket) krampuszokhoz hasonlitotta. Ő nem akarja a vitát ily modorban folytatni, különben is. a mikor a miniszter e nagyszabásu beszédjét tartotta, akkor a kalendárium szerint Leokádia napja volt. (Hosszantartó általános zajos derültség.)

A szónok ezután részletezi a miniszter által felhozott érveket.

Polónyi után még **Fejérváry** báró és **Szapáry** gróf miniszterek szólottak, utóbbi kijelentve, hogy nem tartja kizártnak, miszerint szerényebb keretben egy ujabb fegyvergyár létesittessék. Rámutatott a honvédség hazafias szellemére, miért is méltatlanság hazafiatlansággal vádolni Fejérváryt, kinek ebben nagy érdemei vannak.

Megejtetvén a névszerinti szavazás a ház Polónyi hatarozati javaslatának **elvetésével 176 szavazattal 99 ellenében elfogadta a pénzügyi bizottság jelentését.**

Szinház.

— **„Huszárszerelem"** Murai Károlynak, az aradi zsurnalisztika volt zseniális és igazán szeretetreméltó tagjának uj vigjátéka, a „Huszárszrelem", ma szombaton kerül először szinre az aradi szinpadon. A pompás vigjáték, mely hatalmas sikerrel került szinre valamennyi szinpadon a hol csak adták, ma kétségkivül zajos estét fog szerezni az aradi szinháznak is, a közönségnek pedig egy pár kedves vig órát. A darabban nálunk minden szerepet elsőrendü erő játszik, és igy méltó lesz az előadás is e kedves darabhoz. Hir szerint Murai meglepi barátait és ma Aradra érkezik.

— **A vasárnapi előadások.** Holnap ismét két előadás; délután a „Czigány" népszinmü, este pedig a „Nebántsvirág" operette kerül szinre.

— **Arányi Bella** jutalomjátéka, — mint már több izben jelentettük — hétfőn lesz a „Divathölgyek" szinre kerültével. A tehetséges és méltán oly rokonszenves fiatal szinésznőt, tisztelői méltó módon szándékoznak kitüntetni ez estén. Az elöjegyzések már folyamatban vannak.

— **„III. Richárd"** a nagy sikerrel szinrehozott Shakespare-tragédia, a páratlan bérletben is előadásra kerül.

— **„Kozár-leány."** A nagy mérvben elfoglalt szintársulat drámai személyzete, jelenleg rendkivüli kedvvel készül, a kiváló költő-szinész Somló Sándor uj történelmi szinmüvének a „Kozár-leány"-nak előadására. A premiére a jövő hét közepén lesz, s minden valószinüség szerint ujabb sikert fog hozni a koszorus fiatal szerzőnek.

Törvényszék.

— **Házsártos szomszédok.** Folk Péter és Nyisztiár Mihály szomszédok Szapáry-ligeten Egy udvaruk volt csak, de ebben nem tudtak megférni. Választófalat akartak emelni. A községi elöljáróság meg is jelölte a helyét, a keritésnek, mely a két szomszéd udvarát elválassza. Csakhogy Nyisztiár Mihály nagyon szüknek találta a neki kimért helyet és Folk udvarán kezdett czövekelni. Ez persze védte a maga portáját, amiért aztán Nyisztiár a földhöz vágta és alaposan kezdte döngetni. Azonban Folknak segitségére siettek a szomszédok, mire hősi bátorság szállta meg Folkot s ahogy ellenfele öklei alól kiszabadult, egy karóval ugy kopintotta fejbe Nyisztiárt, hogy az összeesett s azután 30 napig őrizte az ágyat. Az aradi törvényszék (Elnök: Ottrubay Károly t. sz. elnök, Kovács János és Steinitzer Károly szavazóbirák, Ribiczey Ferencz jegyző) csütörtökön tárgyalván az ügyet, Nyisztiárt, ki ellenében Folk visszavonta panaszát, fölmentette, mig ellenben Folk Pétert, az enyhitő körülmények figyelembevételével 1 havi fogságra, 5 frt pénzbüntetés, valamint 15 frt kártéritésre itélte.

Közgazdaság.

Vegyes közlemények.

- **A m. kir. államvasutak igazgatóságától** vett értesités szerint, a Gyanafalváról reggel 5 óra 35 perczkor induló és Szombathelyre déle ött 8 óra 11 perczkor érkező 613, továbbá a Szombathelyről este 7 óra 23 perczkor induló és Gyanafalvára este 9 óra 40 p.-kor érkező 614 sz. vegyesvonatok forgalma f. é. december hó 25-től kezdve megszüntettetik.

Hivatalos piaczi árak Aradon.

— December hó 12-én. —

Gabnanemüek: Tisztabuza legnehezebb 7 frt 50 kr, közép 7 frt 30 kr. kétszeres legnehezebb 7 frt 30 kr, közép 7 frt — kr, rozs legnehezebb 6 frt 50 kr, közép 6 frt 40 kr, árpa legnehezebb 6 frt 20 kr, közép 6 frt — kr, zab legnehezebb 6 frt 50 kr, közép 6 frt 50 kr, retek-repcze legnehezebb — frt — kr, kukoricza 5 frt 70 kr, uj kukoricza — frt — kr 100 kilónkint.

Liszt: Legfinomabb 17 frt 60 kr, legfinomabb I. 17 frt 20 kr. zsemlye 16 frt 80 kr, fehér kenyér 14 frt 80 kr, fekete kenyér 9 frt 50 kr, rozs 12 frt 50 kr, tengeri 6 frt 50 kr 100 klként. Dara tiszta buzából 17 frt 60 kr, árpakása 15 frt 50 kr 100 kilónkint.

Hüvelyesek: Borsó 20 frt — kr, bab 10 frt 50 kr, lencse 24 frt — kr, köleskása 12 frt 50 kr, burgonya 3 frt — kr 100 kilónként.

Széna: 1. kötött legjobb 4 frt — kr, közép 3 frt 50 kr, kötetlen legjobb 3 frt 50 kr, középszerü 3 frt — kr egy mmázsa.

Kötött vagy ágyi szalma: Legjobb 2 frt 50 kr, középszerü 2 frt — kr egy mm.

Takarmányszalma: Legjobb 2 frt — kr, középszerü 1 frt 50 kr egy mm.

Alomszalma: Legjobb 1 frt 50 kr, középszerü — frt — kr egy mm.

Fa: Bükk 3 frt — kr, cser 3 frt — kr, szilfa 3 frt — kr, fenyő 2 frt — kr, nyárfa 2 frt — kr egy köbméter.

Hus: Marha 52 kr, borju 80 kr, disznó 52 kr, juh 30 kr, disznózsir 68 kr, szalonna 58 kr, vaj — frt 80 kr, olvasztott vaj 1 frt — kr kilója.

Vegyesek: Borszesz 70 kr, tej 10 kr, fehér 6-bor 36 kr, fehér uj-bor 24 kr, vörös 6-bor 80 kr, vörös uj-bor 60 kr, eczet 6 kr, pálinka (szilva) 70 kr, sör — kr egy liter.

Zöldség: Kel (Kohl) 12 kr, kalaráb (Kohlrabi) 12 kr, veres vagy czóklarépa 12 kr, sárga murokrépa 12 kr, vereshagyma 8 kr, fokhagyma 16 kr, czeller 12 kr, petrezselyem 12 kr, pasternák 12 kr, fejes káposzta 20 kr, paradicsom 6 kr, saláta — kr, leveszöldség (Suppengrün es) 12 kr, 100 db ugorka 40 kr, tojás darabja 2 , hors 1 frt 40 kr, paprika 1 frt 20 kr kilogrammonként.

Budapesti gabonatőzsde.

December 12.

Amerika ¼ czenttel magasabb, gyenge kinálat, kedvező vételkedv, csendes irányzat, 10000 métermázsa forgalom árak változatlanok.

Tavaszi buza 8.9 —97; kukoricza 6.22—6.24; zab 7.08—7.09; 1891. évi repcze —.———.

Szeszüzlet.

December 12.

B. Szesz: Kőszáru nagyban 54. , kicsinyben 54.50; hordó nélkül, per 100 % %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és érték-tőzsdén.

Budapest, 1890 december 12.

Magyar aranyjáradék 4%	102.60
„ papirjáradék 5%	99.35
„ vasuti kölcsön	113.50
„ keleti vasuti államkötvény, I. kibocs.	—.—
„ „ „ „ II. „	—.—
„ „ „ „ III. „	110.75
„ földtehermentési kötvény	89.25
„ „ „ záradékkal	—.—
Temes-bánáti földtehermentesitési kötvény	—.—
„ „ földteherment. kötv. záradékkal	—.—
Erdélyi földtehermentesitési kötvény	—.—
Horvát-szlavon földtehermentesitési kötvény	104.—
Magyar szőlődézsmaváltsági kötvény	—.—
„ nyereménysorsjegy-kölcsön	138.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	127.—
Osztrák járadék papirban	88.75
„ „ ezüstben	88.75
„ „ aranyban	107.50
1860-iki államsorsjegyek	136.50
Osztrák-magyar bankrészvény	978.—
Magyar hitelbank-részvény	357.—
Osztrák hitelintézet-részvény	302.80
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5.43
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.08
Német birodalmi márka	56.50
London	115.—
20 márkás arany	11.30

Aradvárosi szinház.

Évadbérlet 72. sz. Havibérlet 9. sz.

Szombat, 1890. december 13-án:

itt először:

Huszár-szerelem.

Eredeti uj vigjáték 2 felvonásban. Irta: Murai Károly. Először adatott a budapesti nemzeti szinházban ez évi november hóban.

SZEMÉLYEK:

Barkós Gábor . . . Bács.
Brakós Zsigmond . . . Rózsa.
Anna . . . Tárnoki Gizella.
Hüppig Kázmér . . . Kövessi.
Hüppigné . . . Bácsné.
Sárika . . . Doroghy Laura.
Kenéz Mihály . . . Szopesi.
Kálmán . . . Somló.
Dér Pista . . . Tapoleza.
Berényi Pál . . . Szakács.
Zsuzsi . . . Gondáné.

Ezt megelőzi:

Egyik olyan mint a másik.

Vigjáték 1 felvonásban. Narai után franczióból forditotta: Pázmándi Dénes.

Személyek:

Donna Sylvia de Torellás . . . Angyal Ilus.
Teerniloff herczegnő . . . Havas Aranka
Trany Móricz, gróf . . . Péchy.

Kezdete 7, vége 10 órakor.

Holnap (vasárnap) két előadás:

Délután félhelyárakkal:

„A CZIGÁNY."

Eredeti népszinmü dalokkal.

Este rendes árakkal bérletben:

„NEBÁNTSVIRÁG."

Közkedveltségü operetto.

HELYÁRAK:

Kettős nagypáholy, földszinten vagy az első emeleten	7 frt	— kr.
Páholy, földszinten vagy első emeleten	4 „	50 „
Kettős nagypáholy, második emeleten	5 „	— „
Páholy, második emeleten	3 „	— „
Támlásszék (földszinten) az 1-ső és 2-ik sorban	1 „	20 „
Támlásszék (földszinten) a 3-ik, 4-ik és 5-ik sorban	1 „	— „
Támlásszék (földszinten) a 6, 7, 8, 9, 10 és 11-ik sorban	— „	80 „
Zsölle (első emeleten) első sorban	1 „	20 „
Zsölle (első emeleten) 2. és 3-ik sorban	1 „	— „
Zsölle (első emeleten) 4, 5, 6-ik sorban	— „	70 „
Erkélyülés (2-ik emeleten) 1-ső sorban	— „	80 „
Erkélyülés (2-ik emeleten) 2, 3. sorban	— „	60 „
Erkélyülés (2-ik emeleten) 4, 5. sorban	— „	50 „
Zártszék (3-ik emeleten) 1. sor középen	— „	50 „
Zártszék (3-ik emeleten) középen többi sor és oldalt minden sorban	— „	40 „
Karzatülés, középen az 5 első sorban	— „	30 „
Karzatülés, középen a többi sorban és oldalt	— „	20 „

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

Nyilttér.*

Pénzek elhelyezésére

ajánljuk

telekkönyvileg biztositott zálogleveleinket.

Ezen záloglevelek 100, 500 és 1000 forintos darabokban adatnak ki **5½ %-al kamatoztatnak.** A szelvények minden december és junius hó elsején pénztárunknál minden levonás nélkül beváltatnak. A záloglevelek a **Budapesti tőzsdén** hivatalosan jegyeztetnek és ezen árfolyamon általunk **vásároltatnak** és **eladatnak.** Jelenlegi árfolyam 98 frt pénz, 99 frt áru, minden 100 frt névértékért. Megrendeléseket posta utján is teljesitünk. 786 3—*

Aradi polgári takarékpénztár.

A

VÉRTANUK SZOBRA

közelében van a

Maresch Gyula

diszmü- és játék-áru üzlete, a hol most is, mint minden évben a legdiszesebb

karácsonyi ajándéktárgyak

kaphatók. 813. 1—2

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései december 11-én.

	Utolsó árfolyam pénz	Utolsó árfolyam áru
Államadósság.		
M. kir. aranyjáradék adóm. 4%	101 80	102 10
„ „ papirjárad 5 „	99 40	99 70
M. 1876. kel. v. áll. kötv ar 5 „	110 —	112 —
1889. adó. m. k. áll. v. k. a. 4½ „	112 —	114 —
1889. 4 „ ad. á. v. k. ez. „	96 75	97 25
„ kir. nyerem.-kölcsön 100 frt	127 25	128 25
„ „ „ 50 frt dbja	137 —	138 —
Tiszai és szegedi kölcsön . 4%	127 —	128 —
M. 4% adóm. Magy. földt. k. 4 „	80 —	89 50
M. kir. föld tm. horvátorsz. 5 „	104 —	106 —
„ „ o. „ je urb. v. k. (100 ftja) 5 „	99 75	100 25
Szőlőde x mavált. köt. (100ftja) 5 „	99 —	100
M. k. kazm. kincs. ut. (6)h. (100 ftja)	— —	— —
Osztr. aranyjáradék adóm. . 4%	106 25	106 75
„ papirjáradék „ . 5 „	101 —	101 50
„ áll. ad. kis. 1854. 250 frt 4 „	131 —	132 —
„ „ „ „ 1860. 500 „ 5 „	140 —	141 —
„ „ „ „ 1860. 100 „ 5 „	145 —	146 —
„ „ „ „ 1864. 100 „ —	175 50	176 50
„ „ „ „ 1864. 5 „ —	175 50	176 50
Temes-bécavölgyi vizszab. t. 5%	100 —	101 —
Postvár. kölcsöne 1870. évből 6 „	101 —	102 —
„ „ 1871. „ 6 „	101 —	102 —
Budapest főv. 1880. kölcsöne 5 „	100 50	101 —
Bolgár államv. zál. kölcsön 6 „	106 50	107 50
Szerbiai nyer.-kölcs. 100 frc.	37 —	38 —
Bécs vár. nyer.-kölcs. 1874 ből	149 —	151
Részvények.		
a) Bankok.		
Angol osztrák bank	— —	— —
Budapesti bankegyes. részvényt.	147 50	148 —
Budapesti keresk. és iparbank	54 —	57 —
Fiumei hitelbank	109 —	111 —
M. ált. hitelbank	341 75	342 25
M. jelz. hitelbank	—	—
M. jelz. hitelb. II. kib. id. elisv.	157 —	157 50
100 M. leszámitoló és pénzváltóbank	114 90	115 20
100 Osztrák-hitelintézet	304 30	304 50
600 Osztrák-magyar-bank	958 —	964 —
150 I. magyar iparbank	173 —	174 —
500 Pesti magyar keresk. bank	886 —	889 —
b) Biztosító társaságok.		
200 Bécsi biztosító társulat	— —	170 —
200 Bécsi élet és járad. bizt. tár.	285 —	295 —
1000 Első magyar ált. bizt. társulat	2900 —	2925 —
100 Fonciére pesti biztosító intézet	70	72 —
100 A „Lloyd“ magyar viszo tbizt.	102 —	105 —
200 Magyar francia bizt. részv. tár.	— —	— —
300 Pannonia viszontbiztositó-int.	1070 —	1100 —
c) Gőzmalmok.		
500 Concordia malom	462 —	464 —
500 Első budapesti malom	945 —	950 —
200 Erzsébet malom	360	302 —
500 Henger malom	600 —	610 —
160 Luiza malom	247 —	250 —
200 Molnárok és sütők malma	411 —	413 —
1000 Pannonia malom	780 —	800
150 Viktória malom	191 —	192 —
d) Közlekedési vállalatok.		
100 „Adria“ m. tengeri hajóz. rész. t.	— —	—
200 Alföld fiumei vasut . . . 5%	130 —	135 50
200 Báttaszék-dombovár-zákányi v. „	200	201 —
200 Budapest-pécsi vasut „	199 —	200 —
200 Déli vasut „	139 50	140 —
200 Északkeleti vasut „	197 50	198 50
200 Erdélyi vasut „	199 50	200 50
200 Győr-Sopron-ebenfurti vasut „	— —	—
200 Kassa-oderbergi vasut . . . 4%	168 —	169 —
200 Magyar galiczian vasut „	190 —	197 —
200 M. ny. v. (székesf.győr-gráci v. „	195 50	196 50
200 Osztrák-magyar állami vasut „	264 50	258 75
200 Pécs-barcsi vasut „	198 —	199 —
500 Tiszavidéki vasut „	335 50	340 50
200 Osztr. dunagőzhajózási társ. „	347 —	352
Pesti közuti vaspálya	400 —	402
„ „ élvezeti jegyek	201 —	203 —
e) takarékpénztárak.		
200 Budapest III. kerületi	117	120
1000 Országos központi	825 —	300 —
300 Pesti hazai első	10300 —	10400 —
100 Egyesült Budapest fővárosi	7250 —	7300 —
Magy. ált. takarékp. részvényt.	115 —	117 —
f) Különféle vállalatok.		
105 Alagut	184 —	165
80 Ált. waggon-kölcsönző társ.	88 50	89 50
100 Északmagyarországi kőszénb. r.t.	152	153 —
150 „Franklin“ társulat sz. n.	232 —	235 —
100 Könyvnyomda „Atheneum“	455 —	460 —
500 „ pesti részv.	1120 —	— —
200 „Pallas“ irod. és nyomda r. t.	225 —	230 —
400 Ganz és társ. vasönt és gépgy.	1455	1457 —
200 Geschwindt-féle szeszgyár	390 —	395 —
200 Gyapju-mosó és bizt. I. magy.	260	270 —
210 Kereskedelmi épület	— —	— —
200 Kőszénb. és téglagy. (Drascho)	465 —	468 —
80 Salgó-Tarjáni kőszénbánya	467 —	470 —
160 Göztéglagyár kőbánya	470 —	475 —
200 Tégla- és mészégető ujlaki	155 —	160 —
100 Magyar fogyvergyár . . . 5%	120 —	122 —
200 Nemzetk. vil. amossági társ. 5 „	254	256 —
100 Nemzetközi waggon kölcs.	104 —	105 —
200 Rimamurányi Salgó-Tarj. vasm.	169 75	170 2
200 Schlick-féle vasöntöde és gépgy.	215 —	217 —
300 Serfőződe első magyar sz. n.	885 —	890 —
200 Sertéshizlaló	300	300 —
200 Spódium- és csontliszt gyár	173 —	174 —
250 Szálloda-részvénytársaság	120 —	122 —
80 Törökbirod. doh. egyed. áruságit.	110 50	111 —

	Utolsó árfolyam pénz	Utolsó árfolyam áru
Záloglevelek		
M. földhitelint. papir érték 5%	101 —	101 50
„ „ „ „ 4½%	100 —	100 50
„ „ „ „ 4 „	95 75	96 25
„ „ arany ezüst 5 „	114 50	116 50
„ jelzálogbank . . . . . 5½ „	102	103
„ „ . . . . . 5 „	100 75	101 50
„ „ . . . . . 4 „	99 75	100 25
Magy. jelz. ny. kölcs. köt. . 4 „	109 50	110 50
„ „ nyeremény jegy	21 —	23 —
Kisbirtok. orsz. földhitelint. 5½%	102 50	103 50
Osztrák-magyar bank o. é. 4½%	100 50	101 50
„ „ „ „ „ 4 „	100	100 50
„ „ „ „ „ 4 „	100 —	100 50
Hazai takarékpénztár . . . 5 „	99 75	100 25
„ „ . . . 4 „	99 75	100 25
Pesti magy. keresk. bank . 5 „	109 50	110 50
„ „ „ 4½ „	99 75	100 25
P. m. k. b. közs. kötv. . 4½ „	101 —	102 —
Alb. tak. és hit. intézet . . 6 „	101 —	102 —
Elsőbbségek.		
Alf.-fiumei v. (nagyv.-esz. von.) 5%	— —	— —
„ „ „ 1874. kibocs. . 5 „	— —	— —
Budapest-pécsi vasut . . . 5 „	90 80	91 —
Báttaszék-dombov. zákányi v. 5 „	—	—
Dunagőzhajózási társaság . 4 „	— —	— —
„ „ . 6 „	— —	— —
Éjszakkeleti vasut . . . 5 „	100 —	101
Budapesti közuti vasp. . 5½%	97 —	98 —
„ „ „ . . 4½%	97 —	98 —
Budapesti lánczhid 6	103 50	104 50
Lloyd és tőzsde épület . . 5 „	99 50	100 —
M. galiczian vasut . . . 5 „	101 50	102 —
M. galiczian vasut II. kibocs. 5 „	100 50	101 50
M. ny. v. (székesf.-győr-gráciv.) 5 „	102 —	103 —
„ „ 1874. kibocs. . . . 5 „	100 50	101 50
M. v. els. kölcs. beruh. czél. ar. 5 „	117 50	118 50
I. erdélyi vasut . . . . . 5 „	— —	— —
200 Győr-sopron-ebenfurti vasut 3 „	— —	— —
300 Kassa-oder. v. (ep. tar. v. m. r.) 5 „	100 50	101 50
150 „ „ „ 1889. ezüst . . 4 „	93 75	94 —
200 „ „ „ 1889. arany . 4 „	113 —	114 —
150 „ „ „ (o.-v.) 1889. e. 4 „	95 50	96 50
200 Osztrák magyar állami vasut 5 „	— —	— —
150 Victoria gőzm. elsőbb. kib. 5 „	181 —	182 —
Magánsorsjegyek.		
Osztrák hitelintézet	185 —	187 —
Budavárosi sorsjegy	56 —	57 —
Keglevich „	28 —	29 —
Magy. vörös kereszt-egylet	11 75	12 25
Osztrák vörös-kereszt egylet	19 75	20 75
Olasz vörös kereszt-egylet	13 75	14 25
Pálffy sorsjegy	54 50	55 50
Lipótvárosi basilika sorsjegy	7 —	7 50
Jószív sorsjegy	4 —	4 50
Pénznemek		
Cs. kir. arany (vert)	5 43	5 4[illegible]
„ „ „ (körmöc.)	5 35	5 40
Osztr. magy. 8 frtos arany	9 10	9 14
20 frankos arany	9 05	9 10
20 márk	11 30	11 34
Osztrák és magyar ezüst	— —	— —
Bank kamatláb: Német birod. bankj. vagy ezek kel egyen. bankj. (100 márkért)	56 50	56 70
Váltók árfolyama (látra.)		
5%Ném. bankp. 100 ném. bir. márkért	56 55	56 75
2½% Amsterdam 100 hollandi frtért	95 —	95 50
4% Brüssel 100 frankért	— —	— —
3% Páris 100 „	45 50	45 70
3% Marseille 100 „	— —	— —
4½% Svájci pénzpiacok 100 frankért	45 40	45 60
4½% Zürich „ 100 „	45 40	45 60
6% London 10 font sterlingért	115 —	115 50

VASUTI VONATOK MENETRENDJE.

Aradról—Budapestre.

Állomások	Személy vonat	Gyorsvonat	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Arad indul	12.10 d. u.	7.45 reg.	9.05 este	—	—
Kurtics „	12.37 „	8.10 „	9.36 „	—	—
Csaba „	1.54 „	9.14 „	11.05 éjjel	—	—
Szolnok „	4.47 „	11.51 „	2.25 reg.	—	—
Budapest érkezik	7.45 este	1.55 d. u.	5.50 „	—	—
Bécs d. v. t. „	6.05 reg.	7.— este	1.40 d. u.	—	

Budapestről—Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvonat	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Bécs d. v. t. indul	11.— éjjel	8.— reg.	3.25 d. u.	—	—
Budapest „	8.15 reg.	2.— d. u.	9.40 este	—	—
Szolnok „	11.18 d. e.	4.20 „	1.02 éjjel	—	—
Csaba „	2.18 d. u.	6.47 este	3.55 reg.	—	—
Kurtics „	3.23 „	7.46 „	5.01 „	—	—
Arad érkezik	3.50 „	8.10 „	5.27 „	—	—

Aradról—Gyfehérvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Személy-vonat	Vegy. vonat	Állomások	Személy-vonat	Személy-vonat	Vegy vonat
Arad ind.	4.10 du.	5.50 reg.	2.20 du	*Predeál ind.*	9.12 éj.	9.12 éj.	—
Gyorok „	4.46 „	6.23 „	3.05 „	*Brassó* „	10.32 „	4.— reg.	—
Paulis „	4.58 „	6.34 „	3.22 „	*Kolozsvár* „	11.02 „	8.30 d	—
Radna „	5.16 „	6.52 „	3.39 „	*Tövis* „	4.51 reg	12.59 d.u.	—
Sobors in „	6.33 „	8.20 d. e	érk.	Gyulafehérv. „	5.27 „	1.39 „	—
M-Illye „	7.38 est.	9.32 „	—	Piski „	7.10 „	3.37 „	—
Déva „	8.14 „	10.18 „	—	Déva „	7.26 „	3.53 „	-
Piski „	8.43 „	10.44 „	—	Maros-Illye „	8.10 „	4.43 „	—
Gyfehv. ér.	10.10 éj.	12.19 d.u.	—	Soborsin „	9.17 d.e.	5.56 „	—
Tövis „	10.44 „	12.58 „	—	Radna „	10.38 „	7.36 est	5.49 r.
Kolozsvár „	4.53 reg.	5.28 „	—	Paulis „	10.51 „	7.50 „	6.06 „
Brassó „	5.20 „	10.31 éj.	—	Gyorok „	11.03 „	8.03 „	6.24 „
Predeál „	6.46 „	6.45 reg.	—	Arad érkezik	11.38 „	8.38 „	7.66 „

Aradról—Temesvárra és vissza.

Állomások	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Személy-vonat	Állomások	Vegyes-vonat	Vegyes vonat	Személy-vonat
Arad indul	6.41 reg.	12.20 d.u.	9.10 e.	Temesvár ind.	5.25 este	12.53 d.u.	5.30 r.
Németság „	7.09 „	12.44 „	9.22 „	Orczifalva „	6.37 „	1.59 „	6.17 „
Vinga „	7.31 „	1.[illegible]9 „	9.41 „	Vinga „	7.04 „	2.26 „	6.35 „
Orczifalva „	7.58 „	1.37 „	10.01 „	Németság „	7.25 „	2.43 „	6.51 „
Temesvár é	8.14 „	1.54 „	10.14 „	Uj-Arad „	7.59 „	3.16 „	7.09 „
	9.08 „	2.53 „	10.58 „	Arad érk.	8.15 „	3.30 „	7.23 „

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Gyors v.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Gyors v.	Szem. v.	Vegy. v.
Arad ind.	6.50 reg.	4.— d.u.	—	*Bécs ind.*	8.25 d.e.	9.— d.e.	10, éj.
Szt.-Tamás „	7.12 „	4.25 „	—	*Budapest* „	1.40 d.u.	7.— este	7.45 reg.
Pécska „	7.26 „	4.42 „	—	*Szabadka* „	2.35 „	7.40 „	9.51 d.e.
Battonya „	7.49 „	5.11 „	—	Szeged „	5.10 „	3.— reg.	2.— d.u.
Tompa „	7.59 „	5.21 „	—	Szőreg „	5.21 „	3.16 „	2.32 „
Pereg „	8.07 „	5.31 „	4.32 reg.	K.-Zombor „	5.53 „	4.— „	3.20 „
M.-hegyes „	8.29 „	6.06 „	4.56 „	Makó „	6.10 „	4.40 „	4.— „
Cs.-Palota „	8.47 „	6.27 „	5.27 „	Apátfalva „	6.27 „	4.58 „	4.25 „
Nagylak „	9.01 „	6.50 „	5.55 „	Nagylak „	6.45 „	5.20 „	4.52 „
Apátfalva „	9.19 „	7.19 „	6.50 „	Cs.-Palota „	6.59 „	5.36 „	5.14 „
Makó „	9.37 „	7.50 „	7.08 „	M.-hegyes „	7.24 „	6.20 „	5.39 „
K.-Zombor „	9.49 „	8.08 „	8.— „	Pereg „	7.34 „	6.34 „	—
Szőreg „	10.20 „	8.48 „	8.15 „	Tompa „	7.42 „	6.44 „	—
Szeged érk.	10.30 d.e.	9.— este	—	Battonya „	7.53 „	6.58 „	—
Szabadka „	1.20 d.u.	—	—	Pécska „	8.16 „	7.29 „	—
Budapest „	2.19 „	7.20 reg.	—	Szt.-Tamás „	8.28 „	7.41 „	—
Bécs „	8.54 este	12.55 d.u.	—	Arad érk.	8.— este	8.10 „	—

Mezőhegyesről—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.35 reg.	7.30 este	*Budapest indul*	9.40 este	8.15 reg.
Kamarásmajor „	8.48 „	7.41 „	Kétegyháza „	4.35 reg.	3.05 d. u.
Kovácsháza „	9.15 „	8.06 „	Bánkut „	4.52 „	3.26 „
Bánhegyes „	9.38 „	8.28 „	M.-Bodzás „	5.04 „	3.45 „
M.-Bodzás „	10.— „	8.49 „	Bánhegyes „	5.20 „	4.06 „
Bánkut „	10.15 „	9.03 „	Kovácsháza „	5. 6 „	4.30 „
Kétegyháza érkezik	10.35 „	9.20 „	Kamarásmajor „	5.58 „	4.53 „
Budapest „	7.45 „	5.50 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.10 „	5.05 „

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.
Budapest ind.	8.15 d. e.	9.40 este	—	Gurahoncz ind.	4.20 reg.	3.20 d. u.	12.30 d. u.
Arad „	4.40 d. u.	6.30 reg.	3,— reg.	Almás-Alcsil „	4.39 „	3.41 „	12.58 „
Ötvenes „	4.57 „	6.50 „	3.25 „	Borossb.-B. „	5.16 „	4.16 „	1.43 „
Zimánd „	5.05 „	7.02 „	3.40 „	Repszeg „	5.35 „	4.41 „	2.11 „
Uj-Szt-Anna „	5.34 „	7.40 „	4.20 „	Bokszeg-Beél „	5.46 „	4.54 „	2.30 „
Kerek „	5.42 „	7.48 „	4.30 „	Borosjenő „	6.11 „	5.26 „	3.10 „
Világos „	5.58 „	8.04 „	4.55 „	Apatelek „	6.23 „	5.40 „	3.27 „
M.-Magyarád „	6.07 „	8.13 „	5.05 „	T.-Kurtakér „	6.38 „	5.59 „	3.52 „
Pankota „	6.24 „	8.30 „	5.30 „	Pankota „	7.04 „	6.35 „	4.15 „
T.-Kurtakér „	6.45 „	8.53 „	6.04 „	M.-Magyarád „	7.12 „	6.44 „	4.45 „
Apatelek „	6.57 „	9.08 „	6.25 „	Világos „	7.20 „	6.54 „	5.— „
Borosjenő „	7.08 „	9.22 „	6.55 „	Kerek „	7.32 „	7.12 „	5.20 „
Bokszeg-Beél „	7.31 „	9.49 „	7.30 „	Uj-Szt-Anna „	7.45 „	7.30 „	5.40 „
Repszeg „	7.43 „	10.01 „	7.44 „	Zimánd „	8.05 „	7.53 „	6.10 „
Borossb.-B. „	8.03 „	10.24 d. e.	8.20 d. e	Ötvenes „	8.13 „	8.02 „	6.20 „
Almás-Alcsil „	8.29 este	10.52 „	8.56 „	Arad érk.	8.30 „	8.23 este	6.45 „
Gurahoncz érk.	8.45 „	11.10 „	9.20 „	*Budapest* „	7.45 este	5.50 reg.	—

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyházára és vissza

Állámások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8,— reg.	6,— este	*Budapest indul*	9.40 este	8.15 reg.
Simánd „	8.31 „	6,29 „	Kétegyháza „	4.45 reg.	3,— d. u.
Kisjenő-Erdőhegy „	9,08 „	7.— „	Elek „	5,05 „	3,20 „
Sikló „	9,37 „	7.27 „	Ottlaka „	5,18 „	3,31 „
Ottlaka „	9,51 „	7.39 „	Sikló „	5,33 „	3.43 „
Elek „	10.[illegible]7 „	7.55 „	Kisjenő-Erdőhegy „	6,15 „	4.20 „
Kétegyháza érkezik	10,22 „	8,10 „	Simánd „	6,41 „	4,47 „
Budapest „	7,45 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	7,10 „	5,15 „

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.
Arad indul	6.30 reg	Csermő indul	4,10 d. u
Borosjenő „	9,30 „	Borosjenő érkezik	5,10 „
Csermő érkezik	10,30 „	Arad „	8.23 este

M. kir. államvasutak. 110205. AV. sz.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága összes szertáraiban 1891. évben összegyülendő és részére feleslegessé váló üres hordókat pályázat utján kivánja értékesiteni, mely czélból felhivja az ezen pályázatban részt venni kivánó feleket, miszerint erre vonatkozó 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat a boritékon kitüntetendő következő feliratal: „Ajánlat 110205 | 91. számhoz, üres hordók megvételére“ **jövő évi január hó 3-án** déli **12 óráig** az anyag és leltár beszerzési szakosztályához Budapest, Andrássy-ut 73. sz. II. em. 43. ajtó benyujtani sziveskedjenek.

Az ajánlat benyujtásához szükséges ajánati minta és az eladásie feltételek (utóbbiak 15 krért) ugyanott megrendelhetők esetleg kivánatra postán el is küldetnek.

Ezen ajánlat benyujtását megelöző napon déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáránál készpénzben vagy pedig állami letétekre alkalmas értékpapirokban megfelelő bánatpénz teendő le és pedig:

a kátrányos és tisztátlan hordókért 150 frt
a köolajos hordókért 700 frt
a repsze olajos hordókért 250 frt.
az ásvány, kenő és skin olajos hordókért 400 frt.

Tájékozásul tudatjuk, hogy előirányzatunk szerint körülbelöl 2500 db kátrányos és egyéb tisztátalan olajos hordó, 5000 db köolajos, 1500 db repcze égő és kenő, és 5500 db ásvány kenő és skin olajos hordó kerül eladásra, mely szamadatért azonban az alulirt igazgatóság semminemü kötelezettséget nem vállal, ellenben a vevő felek köteleztetnek, az 1891. évben összegyülendő egész mennyiséget az általuk felajánlott egységár mellett átvenni.

Bánatpénz nélküli, vagy az előirt mintától eltérő s a fent kitüzött határidőn tul beérkező. nemkülönben javitásokat vagy vakarásokat tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlati egységárak számjegyekkel és zzóval is kitüntetrndők.

Az átengedett hordók átvételére és elszállitására, ugyszintén ezen ügylet egész lebonyolitására nézve az ócska anyag eladására 12780 | 80. sz. a. fennálló általános feltételek mérvadók, melyeket az ajánlattevő elismerni s magát azoknak mindenben alávetni tartozik.

Az alulirt igazgatóság fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül a felajánlott egységárakra szabadon választhasson, továbbá hogy az eladásra kiirt mennyiségekböl egyeseknek tetszés szerinti részmenniségeket engedhessen át, mely esetben, ha csak az ajánlatban különösen ki nem köttetik, köteles az ajánlatot tevő fél e neki átengedett részmennyiséget is átvenni, s hogy végre a czél elérésére másféle intézkedést is tehessen.

Budapest, 1890. november 30-án.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak. *811—2—3*

Pályázat
müszaki hivatalnoki állásokra.

A magy. kir. államvasutaknál rendszeresitett hivatalnoki állások keretében több müszaki, nevezetesen pedig gépészeti és pályafentartási állás üresedésben levén, ezen állások betöltése czéljából nyilvános pályázat hirdettetik, melyben részt vehetnek mindazok, kik a felvétel általán a kellékein (magyar honpolgárság, a magyar nyelv tökéletes birása, ép és egészséges testalkat, feddhetlen előélet, rendezett vagyoni helyzet) kivül az elnyerni kivánt álláshoz megkivántató szellemi képességgel és elméleti és gyakorlati előkészültséggel birnak.

A szükséges elméleti előkészültség a m. kir. József müegyetemen nyert mérnöki oklevél, evvel egyenértékü mérnöki absolutorium vagy az emlitett müegyetemmel egyenlő rangu valamely külföldi müegyetemtől nyert mérnöki oklevél felmutatásával, a gyakorlati előkészültség pedig a vasuti gépészeti (szerkesztési, mühelyi és vonatmozgositási) továbbá az épitési és pályafentartási szolgálatban vagy ezekkel rokon más szakkörben több évi foglalkozást tanusitó bizonyitványokkal igazolandó.

Ily teljes előképzettséggel egyelőre még nem biró, de müegyetemet végzett pályázók is nyerhetnek kinevezést, egyelőre azonban csak az alsó fizetési osztályokban s a mérnöki oklevél megszerezéséig ideiglenes minységben.

A pályázni kivánók felhivatnak, hogy a fönnebbi kellékek birását igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat kellőleg felbélyegezve **f. 1890. deczember hó végéig** *közvetlen a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest Andrássy-ut) adják vagy küldjék postán be.*

A folyamodványokban határozottan kiteendő, hogy pályázó mily évi állandó illetmények s esetleges egyéb feltételek mellett hajlandó a m. kir. államvasutak szolgálatába belepni és mely időben történhetik belépése meg.

A beérkező folyamodványok felett az igazgatóság szabad elhatározását magának fenntartja és erről folyamodókat rövid idő alatt értesiteni fogja.

Budapesten, 1890. deczember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

13470 k. h. 3—3

Hirdetmény.

A nagymélt. földmüvelés- ipar- és keresk. m. kir. miniszterium 1884. évi 39.523 sz. a. kelt intézménye alapján az 1889. évben fizetett III. osztályu kereseti adó összegnek azon minimuma, mely Arad sz. kir. város területén lakó iparosokat és kereskedőket iparhatósági megbizottak a leendő megválasztására képositi, — 15 frtban lévén megállapitva, — 1885. évi 52211. sz. a. kibocsájtott magas miniszteri rendelet értelmében s figyelemmel az 1884. évi XVII. t.-cz. 169 és 172. §§-ban foglaltakra, Aradváros területén 20 és az aradi sz. birói járás számára 20 iparos és kereskedő választandó, mint iparhatósági megbizott, kik müködésüket 1891. évi január 1-én kezdendik meg.

Az Aradvárosi I-ső foku iparhatóság mellé a hivatkozott törvény 169 §-sa az aradi járás szolgabirósága mellé a 172 § értelmében 20—20 iparhatósági megbizottnak s 4 póttagnak a városházi földszinti kistermében megejtendő választására f. évi deczember hó 14-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki határidőül; mire az érdekelt helybeli kereskedő és iparos urak minél számosabban leendő mogjelenésre felhivatnak.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala 1890. évi deczember hó 2-án.

Sarlot Domokos,
főkápitány.

3077 tel. 90. 812—1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagylaki kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a pécskai kir. kincstári uradalom végrehajtatónak Bálint János kövegyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 123 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a nagylaki kir. jbiróság) területén levő Kövegy községében fekvő a kövegyi 37. sz. tjkvben foglalt jelenleg a kir. kincstár nevén álló és Bálint János tlkvön kivüli tulajdonát képező 5 holdas telep örökváltság alatt álló ingatlanra a rajta levő felülépitményekkel együtt az árverést 450 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi deczember hó 29-ik napján délelőtt 9 órakor** Kövegy községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 45 frtot készpénzben vagy az 1881. 60. törvényczikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagylakon, 1290. október hó 8. napján a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Kövessy Ödön,
kir. járhsbiró.

Alma elárusitás.

Fő-ut 13. sz. alatt a
Széchenyi gőzmalommal szemben valódi
gráczi és masánczki alma
kapható százával 1 frttól 3 frtig.
810—2—3

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság“ nyomdájában.